

LETNO XXIV. — Številka 17

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka
in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ, sreda, 3. 3. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

V ponedeljek dopoldne so gorenjski poslanci obiskali BPT Tržič, IBI in Tekstilindus v Kranju, kjer so se pogovarjali o problemih tekstilne industrije. — Na sliki: Gorenjski poslanci med obiskom v tovarni IBI v Kranju. — Foto: F. Perdan

Poslanci o tekstilni industriji

Po dopoldanskem ogledu in pogovorih v BPT Tržič, IBI in Tekstilindusu v Kranju so gorenjski poslanci v ponedeljek popoldne razprav-

ljali skupaj s predstavniki omenjenih treh tekstilnih podjetij na Gorenjskem o problemih in razvoju tekstilne industrije v Sloveniji. Na

popoldanskem sestanku so ugotovili, da tekstilne industrije ne bi smeli črtati iz seznama perspektivnih dejavnosti v naši republike. Vendar pa so menili, da bi bilo našo tekstilno industrijo treba modernizirati in preusmeriti. Prav zato bodo potrebna precejšnja sredstva, ki jih tekstilna podjetja sama ne bodo zmogla. Potreba bo precejšnja pomoč bank. Hkrati pa so menili, da se pri uresničevanju investicijskega programa najbrž ni moč kaj prida zanašati na vlaganja oziroma sredstva od zunaj.

Ponedeljkov pogovor v posameznih podjetjih in na popoldanski seji je regionalni klub posancev za Gorenjsko pripravil zaradi seznanitve s problemi. Ugotovitve bodo namreč pripomogle v bližnjih razpravah o srednjem tem razvoju Slovenije. V prihodnje pa bodo gorenjski poslanci podobno obravnavali tudi druge gospodarske dejavnosti.

A. Z.

Republiško prvenstvo za delavce milice

Včeraj se je na Krvavcu začel zimski gorski reševalni tečaj za delavce milice iz vse Slovenije in za člane gorske reševalne službe. Tečaja, ki bo trajal do 5. marca, se bodo udeležili člani GRS z Jesenic, iz Kranja, Tržiča, Kamnika in iz Ljubljane. Posamezne uprave javne varnosti pa bodo na ta tečaj poslale miličnike, ki skrbijo za red in varnost v naših smučarskih središčih.

Po končanem tečaju bo v petek dopoldne na Kr-

vacu republiško tekmovanje za delavce milice v veseljalom in biatlonu. Popoldne pa bo še spominska vaja v spomin na nesrečno preminulega bivšega republiškega sekretarja za notranje zadeve Slavka Furlana.

Tečaj, tekmovanje v veseljalom in biatlonu ter spominsko vajo bodo pod okriljem republiškega sekretariata za notranje zadeve pripravili delavci uprave javne varnosti Kranj in člani Gorske reševalne službe v Kranju.

Veletrgovsko podjetje KOKRA - KRAJ sporoča, da bo tudi letos od 13.—22. marca priredilo razstavo in prodajo pohištva pod nazivom »Pohištvo 71« v Delavskem domu v Kranju

Darila za 8. marec — dan žena

vam ob bogati izbirli, odlični kvaliteti in po konkurenčnih cenah nudijo specializirane prodajalne:

MIRA — Kranj, Koroška 4
pletenine najsodobnejših krojev in barv

URA — Kranj, Maistrov trg 1
raznovrstni izdelki iz zlata ter ure odlične kakovosti svetovno znanih proizvajalcev

LIPA — Kranj, Titov trg
spominki — izdelki domače in umetne obrti za vsak okus

Razveselite vaše žene z nakupom daril v naših prodajalnah!

SE PRIPOROČA
KOKRA — KRAJ

Omejitev le nad povprečjem

Omejitev osebnih dohodkov na porast največ za 11 odstotkov v primerjavi z lanskim povprečjem v marsikaterem podjetju na Gorenjskem povzroča težave, ker nagrajevanja ne morejo uskladiti s potrebami in rezultati dela. Med takimi je tudi združeno podjetje Iskra, kjer zato predlagajo delno sprostitev osebnih dohodkov.

V zvezi s tem so poslali tudi posebno pismo republiškemu izvršnemu svetu.

V svoji utemeljitvi predloga vodstvi sindikalne organizacije in podjetja ugotavljata, da so Iskrine tovarne z omejitvijo izplačil osebnih dohodkov zelo prizadete. V letih od 1962 do 1969 so namreč precej denarja porabili za rekonstrukcijo, zato so bili prikrajšani pri osebnih dohodkih, s katerimi se je večina proizvodnih organizacij spustila pod republiško povprečje.

Posledice so se kmalu pokazale v veliki fluktuaciji zaposlenih, predvsem strokovnih delavcev. Čeprav so zaposlili 40 svojih štipendistov, so na primer v letu 1969 v vsem podjetju imeli samo enega visokostrokovnega delavca več kot leto prej. Pomanjkanje strokovnjakov jim že nekaj časa povzroča težave v proizvodnji. Bojijo

pa se, da bo kmalu še teže, saj so z anketo ugotovili, da namerava vsak peti z visoko ali višjo izobrazbo zaradi nizkih osebnih dohodkov vzetki knjižico in oditi drugam.

V zadnjem času so vzeli v pričevanje precej novih ljudi (samo v kranjski Elektromehaniki lani nad 600). Ker bodo letos priceli že normalno delati, jim bodo morali osebne dohodke povišati precej več kot za 11 odstotkov. Tudi pri zvišanju najnižjih osebnih dohodkov in pri prekoračevanju norm jim omenjena stopnja predstavlja hudo oviro.

Zaradi teh razlogov v Iskri predlagajo, naj izvršni svet sproži postopek za sprejem predpisov, s katerimi bi vsem delovnim organizacijam dovolili zvišanje osebnih dohodkov do republiškega povprečja, čeprav znaša razlika več kot 11 odstotkov. Menijo, da zaradi neenotnega starta linearno omejevanje ni smotorno in pravilno, ker bi bile pri tem prizadete predvsem tiste delovne organizacije, ki so pod republiškim povprečjem. Ukrep o omejitvi pa je bržkone sprejet predvsem za tiste, ki so v osebnih dohodkih preveč hiteli naprej in ne za tiste, ki so zaostajali.

Se priporoča
KOKRA
KRAJ

Potrošniki!

JESENICE

Na zadnji seji predsedstva občinske konference ZMS Jesenice so se predvsem zavzemali za večjo povezavo in sodelovanje z mladimi iz srednjih šol. Predlagali so tudi, da bi pri predsedstvu ustanovili posebni strokovni svet, ki bi pripravljal ves strokovni material za seje predsedstva.

D.S.

V petek je bila na Jesenicah 19. skupna seja obeh zborov občinske skupščine. Odborniki so razpravljali o predlogu smernic razvoja gospodarstva za letos, o programu komunalnih del in o proračunu. Vse predloge so odborniki sprejeli in jih dali v razpravo zborom volivcev. Razen tega so sprejeli osnutek odloka o oblikovanju sredstev za izobraževanje, odkol o prispevkih in davkih občanov in razpravljali o kanalizaciji na Potokih. Na koncu so imenovali Bratka Škrila za novega direktorja jeseniške gimnazije. —jk

V soboto je bila na Jesenicah 17. seja delavskega sveta železarne. Na njej so razpravljali o zaključnem računu tega delovnega kolektiva in o predvidevanjih za letošnje gospodarsko leto. —jk

Pretekli četrtek je bila na Jesenicah seja krajevnega odbora ZB NOV na Plavžu. Za predsednika in tajnika so izbrali Vero Jelinčič in Marijo Balanč, za popredsednika Franca Kostančiča, za blagajnika pa Petra Beguša. Imenovali so tudi posamezne komisije: komisijo za socialna vprašanja, komisijo za spomeniško varstvo in razvijanje tradicij NOB in komisijo za vprašanja internirancev. Na seji so se prav tako dogovorili, da bodo sodelovali pri

B.B.

vseh proslavah, ki jih bodo organizirali v občini. Razen tega se bodo udeležili zborovanja na Vodiški planini, srečanosti na Obrancih, pomagali pa bodo tudi pri obnovi Čimpove domačije na Potokih ter pomagali pri urejevanju spomenikov v Kranjski gori, na Hrušici, v Dražgošah, v Mostah in v Svečah na Koškem. Za 8. marec pa bodo obiskali vse ostarele in bolhne aktivistke na terenu.

B.B.

KRANJ

V Kranju se bo jutri zvečer na drugi seji sestal odbor društva prijateljev Oldham. Kot smo že pisali, je bilo to društvo ustanovljeno v začetku februarja letos. Na jutrišnji seji se bodo člani pogovorili predvsem o delovnem programu društva in nekaterih organizacijskih vprašanjih. —A.Z.

RADOVLJICA

Radovljica, 2. marca — Popoldne so se sestali predsedniki krajevnih skupnosti in predsedniki krajevnih organizacij socialistične zveze. Na skupinem posvetu so obravnavali delovne programe krajevnih skupnosti za letos in se pogovorili o drugih dejavnostih. — Občinska konferenca zveze mladine pa je ob 16. uri pripravila predavanje o aktualnih problemih mlade generacije. Govoril je Živo Pregel, predsednik republike konference zvez mladine Slovenije.

Ta teden pa se bosta pri radovljški občinski skupščini sestala tudi dva sveta. Svet za družbeni plan in finance bo obravnaval predlog proračuna za letos, svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pa zazidalne načrte.

V petek zvečer se bo sestal politični aktiv v Bohinjski Bistrici. Pogovorili so bodo o pripravah na krajevno konferenco socialistične zveze. —A.Z.

ŠKOFJA LOKA

Občinski sindikalni svet v Škofji Loki pripravlja seminar za nova vodstva osnovnih sindikalnih organizacij v delovnih kolektivih loške občine. Razpravljali bodo o novem zakonu o družbenem dogovaranju, o usmerjanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov, o monetarni reformi in v zvezi s tem bodo pregledali situacijo, v kateri se je znašlo loško gospodarstvo po ukrepih za stabilizacijo ob koncu lanskega leta. Pregledali bodo tudi delo občnih zborov in poskušali pripraviti smernice za bodoče delo osnovnih organizacij sindikata kot tudi za delo občinskega sindikalnega sveta.

Po zaključku seminarja pa bo občinski sindikalni svet organiziral na posameznih področjih občine tudi razgovore z delovnimi kolektivi, predvsem o novem zakonu o usmerjanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov. —jk

V mladinskih aktivih v Škofjeloški občini so bile januarja in februarja mandatne konference za izvolitev novih vodstev. Na konferencah so izvolili tudi deležate za občinsko konferenco ZMS.

B.B.

Uspešne priprave na zbole volivcev

Na zadnji seji predsedstva občinske konference SZDL Jesenice so poleg ocene in poteka priprav na volitve konference krajevnih organizacij SZDL razpravljali tudi o okvirnem predlogu programa najvažnejših prireditv v občini, o zaključnem računu in predračunu dohodkov in izdatkov konference SZDL, o poteku zborov volivcev o proračunu občine in o ostalih kadrovskih pripravah na volitve.

Lani so se prvič bolj načrtno začeli usmerjati v organiziranje praznovanj, saj so ustanovili posebno komisijo, sestavljeno iz predstavnikov družbenopolitičnih organizacij v občini, ki je glavni nosilec in pobudnik vseh večjih prireditiv in praznovanj. Pri

sestavljanju programa za prireditve so zavzeli stališče, da se bodo zavzemali za tiste praznovanja, ki imajo širši družbenopolitični pomen. Po živahni razpravi so ugotovili, da se s predlogom koledarja prireditiv večinoma strinjajo in da bodo za

Dom počitka v Škofji Loki

V Škofji Loki že dalj časa razmišljajo o graditvi doma za ostarele in onemogle občane. Da je gradnja doma potrebna, kažejo tudi številke, da je v občini prek 2500 občanov starih nad 65 let. Približno pet odstotkov teh

ljudi bi nujno potrebovalo domsko varstvo, saj večina žive sami in ne morejo več skrbeti zase. Škofja Loka bi tako potrebovala dom počitka s približno 150 ležišči. V izdelavi je že idejni načrt graditve. —lb

Filmske reportaže — arhivski material

V primerjavi s prejšnjimi leti je bil obisk na zadnjem rednem letnem občnem zboru ZZB na Javorniku nepričutno večji in je presegel vsa pričakovanja. Prav zaradi tolikšnega števila udeležencev se je razvila zelo živahnata razprava.

Sklenili so, da bodo ob proslavi 30-letnice vstaje jugoslovanskih narodov in ustanovitve OF povabili na Javornik avtorja Ukane pisatelja Toneta Svetino in se poskušali z njim tudi dogovoriti, da bi v delavskem domu na Javorniku odprli razstavo njegovih del.

Letos poteka tudi 30 let, odkar so Nemci na Koroški Beli ustrelili pet talcev, zato bodo ob sodelovanju muzeja NOB pripravili spominsko razstavo, na kateri bodo prikazali vse ohranjene dokumente iz tega obdobja.

Javorniški borci so na občnem zboru poslušali tudi poročilo o pripravah za gradnjo parka talcev na Koroški Beli, za katerega je idejni osnutek že v obdelavi.

Podprtli so tudi predlog, da se bo treba bolj zavzemati in hitreje ukrepati za čimprejšnjo dograditev delavskega doma na Javorniku, kjer bosta dobili svoje prostore knjižnica in umetnostna galerija.

Ob koncu občnega zabora je inž. Grobošek prikazal barvni ozkometražni film, ki prikazuje vse akcije, ki jih je v preteklem letu organiziral

njegovo uresničitev letos vložili okoli 3 milijone S dinarjev.

Prva letošnja večja prireditve bo proslava 8. marca, ko bo konferenca za družbeno aktivnost žensk odprla v delavskem domu pri Jelenu razstavo Naša žena v revolucion. Razstava je prvi večji povojni prikaz aktivne udeležbe jeseniške žene v predvojnem, medvojnem in povojskem obdobju. Na slovesnost ob otvoritvi bodo povabili okoli 100 žena, Jeseničank in okoličank.

Letos so se pri občinski konferenci SZDL zavzeli tudi za to, da bi zbori volivcev o proračunu občine Jesenice prestopili okvre dosedanjih, večinoma formalnih oblik. Konferenca je letos neprimereno bolj pritegnila k sodelovanju vse krajevne odbore, saj bodo le tako lahko na zborih volivcev obravnavali izključno le celotno, širšo občinsko problematiko. Upajo, da letos ne bodo nadaljevali z dosedanjim načinom zapiranja v ožje meje krajevne problematike. O krajevnih težavah in problemih naj bi govorili na posameznih zborih občanov.

Na seji je predsedstvo tudi sklenilo, da bodo v okviru stalnih kadrovskih priprav na volitve ustanovili poseben koordinacijski odbor, ki ga bodo sestavljali predstavniki občinske skupščine in predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij v občini. Ta odbor naj bi deloval v nekem širšem družbenopolitičnem področju in po sistemu stalnega evidentiranja poskrbel za čim boljše stalne kadrovskie priprave na volitve. —S.

moupravljavce iz tovarn in srednjih šol. Razen tega bodo povabili še poslance, predstavnike občinskih skupščin ter družbenopolitičnih organizacij. Glavni referat bo imel predsednik občinske konference ZMS Jesenice profesor Srečko Krč, koreferate pa predsedniki ostalih gorenjskih mladinskih občinskih organizacij. —jk

Najprej analiza

Izvršni odbor in organi banke naj ugotovijo, kakšne koristi in slabosti bi imela morebitna združitev Gorenjske kreditne banke z neko drugo banko. Takšen sklep so sprejeli gorenjski gospodarstveniki — člani Gorenjske kreditne banke na petkovem sedmem zboru banke.

Ob dejstvih, da je Gorenjska kreditna banka lani ves čas uspešno poslovala, da se je uspešno izognila tudi največjim težavam, da je bila ves čas likvidna in je močno povečala hranilne vloge, da je v mnogih delovnih organizacijah uspela uvesti izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice, in vrsti drugih, je ta sklep, lahko bi rekli, malo nenavaden. Da bi ga laže razumeli, je treba obuditi ugotovitev, da je gorenjsko gospodarstvo že zdaj (in bo tudi v prihodnje) potrebovalo več sredstev za uresničitev svojih načrtov kot jih je imela Gorenjska kreditna banka. Po predvidenjih in podatkih o uresničitvi srednjoročnega programa in vključitvi v slovenski razvojni program pa bo sredstev potrebnih še več. Takšni so za zdaj načrti. Ob tem so posamezni govorniki menili, da je uspešno uresničevanje programiranega razvoja močno odvisno od združevanja bančnega kapitala. Tako smo zadnje čase sploh priča razpravam in tudi že združitvam posameznih bank. Razvojno gledamo so takšna razmišljjanja in odločitve povsem pravilne. Konkretno in objektivno, kot so menili nekateri na zboru, pa stvar le ni tako enostavna. Dejstvo je namreč, da imajo tako velike kot majhne bančne ustanove svoje prednosti in da ne ene ne druge ne morejo tako rekoče čez noč uresničiti vseh načrtov. Potreben je namreč neki vrstni red in skrbna ter pravilna razdelitev po posameznih panogah. Glede na širše programe bi moral biti razvoj na vseh področjih usklajen. Rasel naj bi enakomerno po panogah in tam, kjer je bil morda prepočasen, bi terjal tudi nekaj več vlaganj. To pa seveda ne velja samo za panoge, ampak tudi za področja.

Izhajajoč iz te ugotovitve pa je na pogled enostransko stališče nekaterih govornikov razumljivo. Mnjenje, da ima regionalno združevanje bančnih sredstev lahko dobre in slabe strani je prav gotovo utemeljeno. Ali z drugimi besedami povedano: z združitvijo bančnega kapitala bi moralno gorenjsko gospodarstvo dejansko dobiti večja sredstva za uresničitev svojih programov, kot so na voljo sedaj pri Gorenjski kreditni banki. Če rezultat morebitne združitve s kako drugo bančno ustanovo ne bi bil tak, potem bi bila to prej napaka kot korak naprej. Zato je bil sklep, da je najprej treba izdelati temeljito analizo o dobrih in slabih straneh morebitne združitve prav gotovo pravilen. Ob razvojnih načrtih gospodarskih organizacij na Gorenjskem in glede na njihovo dosedanje uresničevanje pa ne bi bilo napak ugotoviti, kam in koliko so posamezne banke za zdaj vlagale na Gorenjsko in kolikšna sredstva gorenjsko gospodarstvo odvaja iz regije.

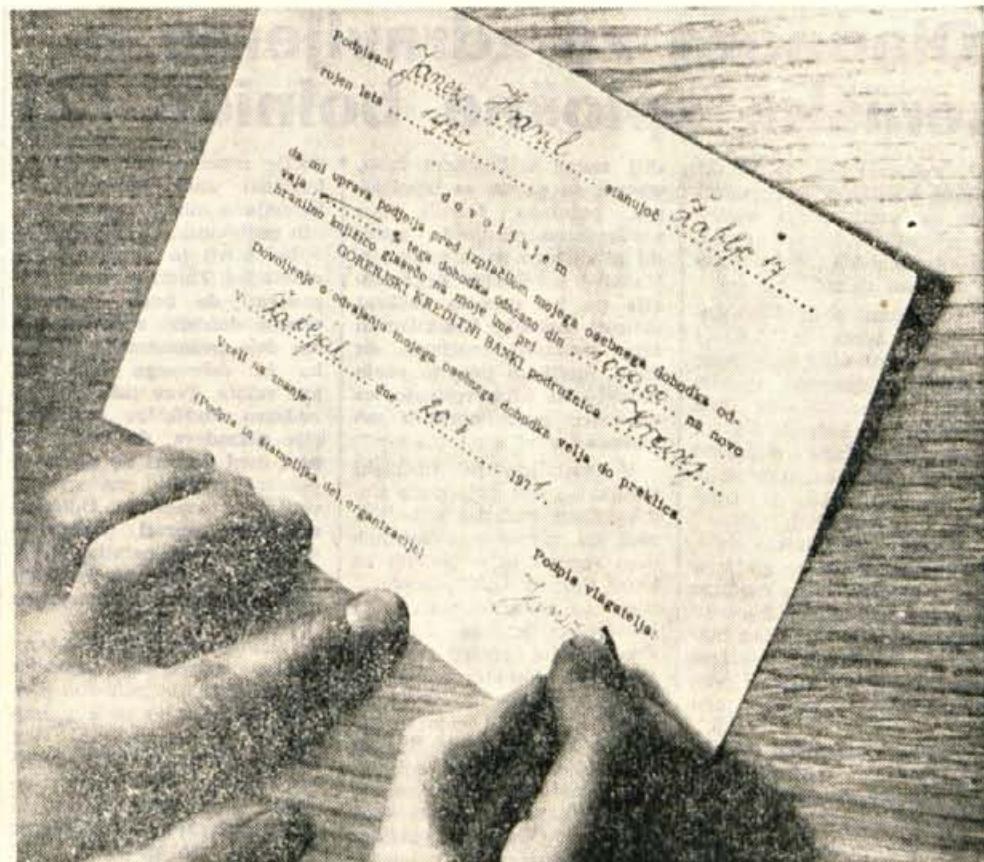
A. Zalar

Kanalizacija od Iskre do Alpresa

Lani je dobila krajevna skupnost Železnički odvodnega sklada SRS in Cestnega podjetja Kranj 15 milijonov starih dinarjev za izgradnjo 300 metrov dolgega vodovodnega omrežja ob cesti Železnički-Log-Dražgoše. Ker je lani za ta dela zmanjkalo časa, jih bodo opravili letos.

Krajevna skupnost v Železnikih pa se prav tako pri-

pravila na izgradnjo glavnega kanalizacijskega voda od Iskre do Alpresa. Vod bo imel vgrajene vse potrebine čistilne naprave. Načrti, ki jih je naročila KS, so veljali 3 milijone starih dinarjev. Uresničitev teh načrtov pa bo stala okrog 50 starih milijonov dinarjev, ki jih bo moral zbrati krajevna skupnost.

Zahtevajte v podjetju, ustanovi, da vam pripadajoči osebni dohodek, in to del ali v celoti nakažejo na hranilno knjižico Gorenjske kreditne banke, ki ima svoje poslovne enote na Bledu, Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofiji Loki in Tržiču.

30

Nenehna skrb za standard

S prek 1150 zaposlenimi je tovarna verig v Lescah največji kolektiv v radovljški občini. Ko so na sobotnem občenem zboru sindikalne organizacije pregledali dveletno delo in ocenjevali proizvodne rezultate v zadnjem obdobju, predvsem pa po sprejetih ukrepih in novem tečaju dinarja, so ugotovili, da so se kljub dobremu gospodarjenju in precejšnjemu izvozu znašli v težavah. Ena od težav je nespremenjeni tečaj vzhodnega dolara, ki pa ni največja, saj Veriga od 30 odstotkov proizvodnje, ki jo izvaža, precej izvozi tudi na konvertibilno področje. Večje težave bodo nastale zaradi že sprejetih podražitev. Če pa bo prišlo ob planiranih cenah njihovih proizvodov še do podražitev cene železarskih izdelkov oziroma repromateriala, bo končna bilanca še veliko težja.

Težak položaj, ki se že kaže, je predvsem pri obratnih sredstvih. Če se razmere na tem področju ne bodo izboljšale, bo znašal primanjkljaj pri njihovih obratnih sredstvih 5 do 8 milijonov novih dinarjev. Zato bi morali vprašanje obratnih sredstev (ta problem pa se kaže tudi v drugih panogah gospo-

darstva) sindikati postaviti kot prvo in glavno točko vseh obravnав po devalvaciji, so menili na občnem zboru. Res je, da je čimdaljša ohranitev sedanjih cen zelo pomembna za uresničitev stabilizacije, vendar pa bi morali problematiko obratnih sredstev postaviti na prvo mesto.

Sindikat v Verigi bo še naprej nenehno bdel nad standardom zaposlenih. Tako bo še naprej analiziral najnižje osebne dohodke delavcev v podjetju. Prizadeval si bo, da bodo osebni dohodki tudi v prihodnje naraščali usklajeno z delovnimi rezultati. Ob tem so se še posebej dotaknili nadomestil osebnih dohodkov med bolezniško. Ugotovili so, da so pravilnik pred nedavnim popravili, vendar razmere zahtevajo še dodatne spremembe. Za Ve-

rije je namreć znacičen precej visok odstotek bolovanj. Da bi ga zmanjšali, bodo že v bližnji prihodnosti skušali poskrbeti za preventivno službo oziroma zmanjševanje bolezni. Hkrati pa bodo preučili možnosti za beneficiran delovni staž verižnih kovačev.

Ko so govorili o skrbi za standard zaposlenih, so pojasnili, da podjetje vsako leto

nameni 400 tisoč dinarjev za regrese dopustov, prav toliko za tople obroke, 70 tisoč novih dinarjev za letovanja delavcev in 300 tisoč za prevoze na delo. Poleg nenehne skrbi za izpopolnjevanje delavcev in za urejanje stanovanjskih problemov to niso majhna sredstva. Vendar jih tudi v prihodnje ne nameravajo zmanjševati. Nasprotno. Ob večji produktivnosti in naporih za premagovanje sedanjih težav nameravajo še večjo skrb posvetiti povečanju osebnih dohodkov (menili so, da sedanja zamrzni tev tako kot za nekatere druge panoge tudi za njih ni upravičena), rekreaciji oziroma standardu nasploh.

To si bo posebno prizadevalo novo vodstvo, ki so ga izvolili na sobotnem občnem zboru. Ob tem pa so poudarili, da bi se morali zveza sindikatov in zveza komunistov učinkovitejje zavzemati za dosledno uresničevanje sprejetih sklepov. Izrazili so tudi nezadovoljstvo, ker so zvezni in republiški sindikati kljub prvotnemu stališču ohranitvi cen kasneje z navedenim stališčem na tihem pristali na podražitve elektrike, transporta in na druge.

A. Zalar

Diagnoza za zdravljenje jeseniške splošne bolnice (2)

O položaju v jeseniški splošni bolnišnici so govorili tudi na predsedstvu občinskega sindikalnega sveta. Njegova stališča in mnenje objavljamo danes.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je položaj kolektiva jeseniške bolnišnice ocenilo kot primer manifestacije nezadovoljstva nad razmerami, v katerih delavci bolnišnice dela. Pismeno izraženo nezadovoljstvo pa je le dopolnitve nekaj let trajajočih nezadovoljivih razmer, v katerih bolnišnica dela. Sindikalna ocena se giblje v okviru razmer, ki so značilne za naše zdravstvo nasploh in so zato tudi za jeseniško bolnišnico. Vendar so nekatere značilne samo zanjo. V stališčih sindikata med drugim piše:

Kolektiv jeseniške bolnišnice je bil v zadnjih letih pod bolj ali manj upravičeno psihozo negotove perspektive bolnišnice. To je bilo na Gorenjskem v preteklosti že večkrat postavljeno in še v zadnjem času javno dogovorjeno. Taka psihozo je gotovo dopolnjevala nezadovoljstvo delavcev jeseniške bolnišnice nad nizklimi dohodki, vplivala pa je tudi na reševanje kadrovske problematike. Za jeseniško bolnišnico je morda bolj kot za marsikatero drugo sorodno ustavno značilno stalno pomanjkanje zdravnikov in drugih medicinskih kadrov. Nezadostno število zdravstvenih delavcev so v jeseniški bolnišnici skušali nadomestiti z dodatnim delom že zaposlenih in za to delo iskali bolj ali manj primerno izplačevanje osebnega dohodka. Ker dodatnega dela niso opravljali vsi, ampak v skladu s potrebami le nekateri, so nastajale razlike v višini prejteh osebnih dohodkov med posameznimi delavci...

Funkcija direktorja je bila vse do nedavnega stranska dolžnost šefa kirurškega oddelka, ki je zaradi preobremenjenosti kot kirurg moral nujno direktorske naloge prepustiti drugim. To je vplivalo na organizacijo dela bolnišnice, na zdravstveno delovanje v občini in gorenjski regiji.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je posebno pozorno pretehtalo vprašanje, ali je nezaupnica, ki je bila v nekem smislu izrečena organom upravljanja bolnišnice, utemeljena ali ne. Odgovor je naslednji:

»Organi upravljanja in vodstvo sindikalne organizacije se prav v zadnjem času prizadevajo, da bi bolnišnica izboljšala svoj položaj in da bi odstranili vzroke za nezadovoljstvo v začodu. Ta prizadevanja pa ne morejo ro-

diti sadov v kratkem času, ampak so porok za izboljšanje položaja. Zaradi tega predsedstvo sindikata meni, da ni razloga za nezaupanje. Vodstvo sindikalne organizacije pa bo moralo večkrat sklicati sestanke kolektiva in tako ustvariti možnost, da člani sindikata povedo svoja mnenja in tako vplivajo na odločitve predstavnih organov.«

V nadaljevanju občinski sindikalni svet priporoča sindikalnemu vodstvu v bolnišnici, da razprave o zaključnem računu in o načrtih za letos posveti tudi prizadevanjem za izplačilo regresa za koriščenje letnega dopusta.

Predsedstvo namreč meni, da so osebni dohodki večine delavcev bolnišnice še takoj nizki, da z njimi le težko koristijo letni dopust. Regres, ki sledi na principu solidarnosti, naj bo vsaj skromen prispevek za kritje stroškov dopusta. Občinski sindikat potem pravi:

»Vodstvo sindikalne organi-

zacijske mora v prihodnje izkoristiti dane možnosti za izmenjavo mnenj o posameznih problemih, ki se porajajo v kolektivu in pomagati pri reševanju. Zlasti si mora prizadetati, da bodo izplačani osebni dohodki resničen odseg dela posameznika, oddelka in delovnega kolektiva kot celote. Prav tako naj se vodstvo sindikalne organizacije prizadeva, da bodo odnosi med delavci ne glede na položaj temeljili na spoštovanju in tovarštvu. Odločno se mora upreti poskusom šikaniranja in ostalim pojavitvam, ki pri delavcih porajajo občutek, da so v mezdnom odnosu.«

Občinski sindikalni svet na koncu priporoča organom upravljanja, da ponovno prouči organizacijo dela v bolnišnici in da delavski svet prouči statut o organizaciji upravljanja bolnišnice. Sindikat daje vsem tistim, ki se prizadavajo za izboljšanje položaja, vso podporo.

J. Košnjek

Izobraževanje kmetov v škofjeloški občini

Sklad za pospeševanje kmetijstva pri Skupščini občine Škofja Loka pa pripravlja 19. in 20. marca ogled kmetijskega sejma v italijanskem mestu Veroni. Posameznik bi za ogled sejma dal 200 din, ostalo pa bo krila Kmetijska zadruga. Upajo, da bodo za ogled sejma zbrali dovolj udeležence.

-JG

»Dan odprtih vrat« v Savi

V okviru praznovanja 50. obletnice obstoja podjetja bo v soboto v Savi tako imenovani »dan odprtih vrat«. Kolektiv Save vabi ta dan vse občane na ogled tovarne, še posebno pa otroke in svoje oziroma prijatelje v Savi zaposlenih delavcev. »Dan odprtih vrat« bo trajal od

osmih zjutraj do širih pooldne. Kdor želi natančneje spoznati to veliko kranjsko delovno organizacijo, naj torek pride v soboto pred upravno zgradbo II, od koder ga bodo vodniki popeljali po tovarni. Kolektiv Save vas pričakuje!

-JK

Več želja kot možnosti

Odborniki jeseniške občinske skupščine so na petkovi seji osvojili letosnji predlog razvoja gospodarstva, programa komunalnih del in proračuna ter vse dokumente dali v razpravo zborom volivcev

Za letosnje gospodarstvo v jeseniški občini bo značilna usmeritev v razvoj terciarnih dejavnosti ter železarne, čeprav so že sedaj znane nekatere posledice novih gospodarskih ukrepov, saj bo po prvem izračunu samo železarna udarjena za okrog 10 starih milijard dinarjev.

Značilnost lanskega gospodarjenja je namreč tudi ta, da niso bili v celoti urednjeni vsi začrtani integracijski procesi v trgovini in gostinstvu. Zato bodo letos raziskali vzroke in poskušali uredniti letos, če že lani niso uspeli. Integracija ne pomeni samo združevanje kapitala, temveč tudi združevanje umskih sposobnosti. Za letosnje jeseniško gospodarstvo bodo prav tako kot lani značilni aktivni posegi občinske skupščine. Z njenim sodelovanjem bodo zgradili obrat za predelavo plastičnih mas pri Zarji, nadaljevali bodo z zemeljskimi raziskavami za cementarno, zgradili proizvodne prostore za ELIM (bivši elektrotehniški servis), dozidali obrat Planike v Zabreznici ter se pripravljali na gradnjo trgovskega središča v Kranjski gori ter javnih skladišč in tovarne postaje na Javoriku.

Letosnja realizacija v občini Jesenice bo znašala 1721 milijonov dinarjev, kar je 10

odstotkov več kakor lani. Porastel bo tudi dohodek, vendar bodo porabljeni sredstva vseeno večja. Bruto osebni dohodek se bo povečal za 7,6 odstotka, ostanek dohodka pa se bo zmanjšal za približno 20 odstotkov. Računajo, da bo gospodarstvo zunaj železarne doseglo lepše rezultate, kakor ta največja delovna organizacija. Zakaj, smo že omenili na začetku. Prav tako se bo letos povečalo število zaposlenih za približno 400, in to predvsem proti koncu leta, ko bodo zgrajene nekatere nove proizvodne zmogljivosti. Porastel bo tudi osebni dohodek, vendar je njegova rast z zakonom omejena na 11 odstotkov. Letosnji poprečni osebni dohodek v občini naj bi znašal okrog 1440 dinarjev. Posebno skrb pa nameščajo posvetiti tistim, ki zaslužijo manj kot 900 dinarjev.

Vrednost letosnjih planiranih investicij bo dosegla 221 milijon dinarjev, in to večinoma v železarni. Nekaj denarja bo tudi za stanovanjsko gradnjo, vendar še vse premalo za vse potrebe, saj bi morali letno zgraditi od 100 do 150 stanovanj.

Za komunalna dela v občini bo na voljo okrog pol-druge milijarde starih dinarjev, od tega iz proračuna 640

milionov, 86 milijonov bodo dale krajevne skupnosti, ostalo pa Vodovod, Cestno podjetje, Elektro, Vodna skupnost, Gozdno gospodarstvo itd.

In še beseda o proračunu. V občinski blagajni bo letos 3 milijarde 66 milijonov dinarjev, kar je za 17 odstotkov več kakor lani. Temeljna izobraževalna skupnost pa bo dobila milijardo 995 milijonov starih dinarjev, kar bo po mnenju odbornikov skupno z ostankom lanskega dohodka zadostovalo za potrebe. TIS ima tudi najbolj stalen vir sredstev, saj kar 96 odstotkov predstavlja prispe-

vek od osebnih dohodkov. Občinski proračun bo realno večji za 11,3 odstotka, ker še vedno velja določena omejitev uporabe proračunskega sredstev. Povečanje proračuna pa ni rezultat večjih prispevnih stopenj (le-te so na Jesenicah že nekaj let enake), temveč boljšega gospodarjenja. Ob koncu moramo povedati, da proračunska sredstva ne bodo zadostila vsem potrebam. Če bi hoteli uslužiti vse prošnje, bi potrebovali še najmanj 868 milijonov dinarjev. To pomeni, da bodo odšla sredstva tja, kjer so najbolj potrebljana!

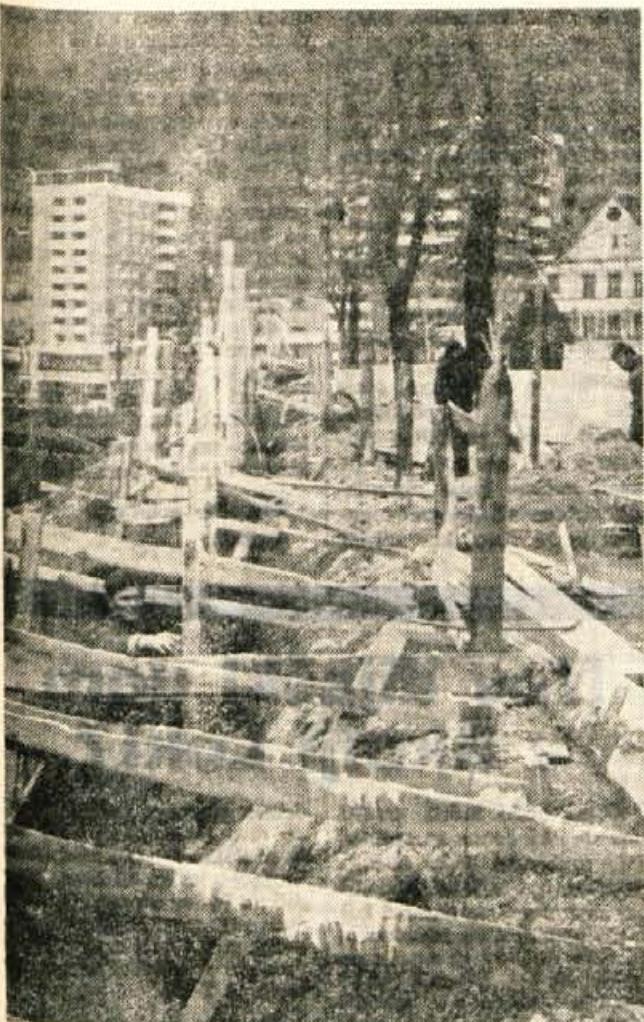
J. Košnjek

Zadovoljni z razmejitvijo krajevnih skupnosti

Izvršni odbor občinske konference SZDL je na sestanku predsednikov krajevnih skupnosti konec lanskega leta zaprosil vse svete krajevne skupnosti za odgovore na 19 vprašanj o delu in problemih skupnosti v preteklih treh letih. Na vprašanja je pismeno odgovorilo vseh 20 krajevnih skupnosti.

Kot kažejo odgovori svetov krajevnih skupnosti sedanja območja krajevnih skupnosti ustrezajo nalogam KS, ki so določena s statuti. V kam-

niški občini je 20 krajevnih skupnosti, ki štejejo 21.865 prebivalcev. Največja krajevna skupnost je Kamnik, ki šteje 7484 prebivalcev, najmanjša krajevna skupnost pa Pšajnovica s 174 prebivalci. Prek tisoč prebivalcev imajo še Duplica (1167), Kamniška Bistrica (1669), Komenda (1930), Moste (1036) in Nevje (1050). Stevilo prebivalcev v drugih krajevnih skupnostih se giblje od 250 do 800. Poleg mesta Kamnika je v občini 115 naselij. J. Vidic

Stanovanjsko podjetje in Železarna Jesenice sta se dogovorila, da bosta za ogrevanje stanovanj od gledališča do železniške postaje na Jesenicah napeljala topotni vod iz parne centrale v železarni. Začeli so z gradnjo opornega zidu, na katerega bodo vzidali ustrezne nosilce, nanje pa položili cevi za toplo vodo. Na sliki vidimo gradnjo opornega zidu. Delo opravljajo delavci podjetja Kovinar z Jesenic. B. B.

Stanovanjska izgradnja v Tržiču — bitka, kot da ne bo nikoli izbojevana?

Oddelek za gospodarstvo pri občinski skupščini Tržič je za včerajšnjo sejo skupščine odbornikom postregel tudi s podatki o stanovanjski izgradnji v občini v zadnjih petih letih. Za občino z 12 tisoč prebivalci je 578 zgrajenih stanovanj v takem časovnem razdobju kar razveseljivo, pa vendar je intenzivnost gradnje še premajhna, da bi lahko vsaj približno zadostila potrebam oziroma povpraševanju. V stanovanjskih blokih je bilo v tem času vseljenih 396 stanovanj, v 129 stanovanjskih hišah pa še 182.

Zlasti dvig življenjskega standarda pa utemeljuje vse bolj zahteve po sodobnejših stanovanjih (centralna kuhinja, oprema prostorov, ureditve okolice).

Zadevi bi bilo laže odpomici, če bi bile najemnine, za katere menijo ekonomisti, da so bile leta 1965 še nekako

ustrezne, zmogle prispevati večji odstotek za razširjeno reprodukcijo. Toda samo v zadnjem letu so se cene gradbenim storitvam povečale za 31 % in še zmeraj niso ustaljene. Zato ni pričakovati ekonomičnejšega gospodarjenja s stanovanji, dokler se ne bodo po eni strani cene v gradbeništvu ustalile, po drugi pa odmrznile stanarine.

Največ novih gradenj je v Bistrici, kjer poleg individualnih hiš rastejo 60 stanovanjski bloki. Gradnja na tem območju se bo nadaljevala še letos in v prihodnjih letih, v letu 1974 pa bo na prostoru, ki ga urbanisti označujejo B-4, zaključena. V osmih stanovanjskih enotah bo 500 stanovanj različnih velikosti. Letos bo vseljivih 68, prihodnja leto pa 120.

Zasebniki gradijo letos sicer 201 stanovanje v individualnih hišah, vendar predvidijo, da jih bo v tem letu vseljivih le 40. Čas gradnje

Potrebovali bomo prek 40 delavcev

Obrtni center v Žirih je bil ustanovljen, da bi združeval storitvene dejavnosti in dajal domaćim delavcem zaposlitev raznih strok. Podjetje je dolgo imelo več obrtnih dejavnosti. Razvoj časa pa je pokazal, da s tako razdrobljeno dejavnostjo in nenačrtnim delom ne bodo kos času. Zato so se odločili za sanacijo podjetja. Najprej so ukinili mehanično in pleskarško delavnico, bencinsko črpalko pa je prevzel ljubljanski Petrol. Pred dobre pol leta je prišel tudi novi direktor domaćin Janko Poljanšek. Pod njegovim vodstvom so se že lotili ukrepov, s katerimi si bodo zagotovili večjo proizvodnjo in razvoj svoje delovne organizacije.

»Tovariš direktor, ima podjetje samostojno proizvodnjo ali dela v sodelovanju z drugimi podjetji?«

»Imamo srečo, da je v bližini močno podjetje Alpina, ki potrebuje za svojo proizvodnjo vse več kooperantov. Ta okoliščina je tudi botrovala zamišli, da bi se tudi naše podjetje vključilo v proizvodnjo čevljev. Tako smo sklenili z Alpino dolgoročno pogodbo za izdelavo 500 parov zgornjih delov čevljev dnevno. S tem je ustvarjena solidna osnova za nadaljnje življenje čevljarske stroke pri Obrtnem centru. Hkrati pa nam je uspelo skleniti kreditno pogodbo s skladom za rezerve pri občinski skupščini v Skofiji Luki za nabavo čevljarskih strojev, ki smo jih

pred dobrim mesecem postavili v nekdanje prostore Modnih oblačil v gasilskem domu v Žirih.

Poleg kooperacije z Alpino ima podjetje še lastno proizvodnjo telovadnih copat, ki jih prodaja trgovski mreži v Sloveniji. Ob dobri organizaciji dela bi obstajala možnost letne proizvodnje 100.000 telovadnih copat. Tudi na tem področju želimo najti direkten stik z Alpino, ki bi naše izdelke prodajala prek svoje trgovske mreže.

Poleg tega imamo še kleparsko-ključavnarsko delavnico, ki sodeluje z LTH in drugimi večjimi podjetji v izdelavi klimatskih naprav. Lotili smo se tudi montaže plinskih bojlerjev in začenjamamo z izdelavo elementov in montažo centralnih kurjav v koope-

Janko Poljanšek

raciji z Industrijskim birojem Trbovlje. V okviru podjetja dela tudi mizarska delavnica, ki izpolnjuje predvsem naročila občanov.
»Kaj morate še storiti za povečanje proizvodnje?«

»Predvsem moramo zapoštiti nove delavce. Sedaj jih imamo v podjetju 58, potrebovali pa bi še najmanj 40 delavcev. Ob tolikšnem številu zaposlenih — računamo, da bi nas bilo ob koncu leta čez 100 — pa že nujno potrebujemo tudi strokovne sodelavce. Razpisali smo že nekaj štipendij za srednje tehnične šole, čimprej pa bomo morali dobiti tudi več kvalificiranih delavcev raznih strok.«

L. Bogataj

Kako bo z letošnjimi proračuni?

V večini gorenjskih občin so razprave o letošnjih proračunih občinskih skupščin in resolucijah oziroma programih že skoraj pri kraju. Po končanih zborih volivcev, razpravah družbeno-političnih organizacij in samoupravnih skupnosti ter po sklepanju v svetih posameznih občin, jih bodo odborniki na bližnjih sejah občinskih skupščin sprejeli.

Glede na sprejete zvezne in republiške ukrepe za stabilizacijo in glede na okvire, ki so določeni za zbiranje in trošenje proračunskega sredstva, nas je zanimalo, kako bo letos na Gorenjskem z občinskim proračuni oziroma s sredstvi, ki bodo na voljo za različne dejavnosti in obveznosti. O tem smo popravili predsednika sveta gorenjskih občin Stanka Kajdiža, direktorja službe družbenega knjigovodstva v Kranju Antona Wagnerja in sekretarja medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Poldeta Kejžarja.

PREDSEDNIK SVETA
GORENJSKIH OBCIN
STANKO KAJDIŽ:

»Ob sestavi letošnjih predlogov proračunov smo imeli v gorenjskih občinah precej težav. Zaradi stabilizacijskih ukrepov smo morali namreč uskladiti potrošnjo s predvidenimi ali bolje povedano določenimi dohodki. Podatki so pokazali, da se bodo letošnji proračuni v primerjavi z lanskimi na Gorenjskem povečali za 8 do 10 odstotkov. V okviru teh povečanj pa se bo v vseh občinah povečala lahko tudi potrošnja. V nekaj ugodnejšem položaju bosta le kulturno-prosvetna dejavnost (tam, kjer bodo ustavili kulturne skupnosti) in otroško varstvo. Za to dejavnost bo letos namreč nekaj več denarja. Veliko manj ugoden pa bo položaj na področju komunalne dejavnosti. Znano je namreč, da so komunalne investicije drage in da bo sredstev primanjkovalo. Tudi željam in potrebam krajevnih skupnosti ne bo moč ustreči. Vedeti je namreč treba, da so v občinskih proračunih postavke, ki jih ni moč spustiti: socialno varstvo, zdravstvo, subvencioniranje kmečkega prebivalstva. Nadalje nameravajo nekatere

občine nameniti precejšnja sredstva za negospodarske investicije predvsem za odplačevanje anuitet. Ponekod pa bodo namenili tudi precej sredstev za športno dejavnost.

Skratka, upanj, da bo ob koncu leta kje kaj sredstev ostalo, ni. Povsod bo treba skrbno gospodariti. Lahko pa rečem, da smo v vseh gorenjskih občinah letos kriterije za dodeljevanje sredstev posameznim porabnikom močno izenačili (na primer pri krajevnih skupnostih, pri povečanju sredstev za občinske uprave in drugje).«

ANTON WAGNER
DIREKTOR SLUŽBE
DRUŽBENEGA
KNJIGOVODSTVA
KRANJ:

»Sprejeti programi proračunskega dohodka za leto 1970 so v vseh petih gorenjskih občinah skupaj s planiranim prispevkom za uporabo mestnega zemljišča znašali 79,060.000 dinarjev. Konč mugeleta so bili ti programi preseženi za 7 odstotkov.

Z zakonom o obveznem izločanju dela proračunskega dohodka je bilo konec leta

blokiranih 5,698.000 dinarjev. Ta sredstva pa so bila delno sproščena, in sicer za 20 odstotkov. Tako je na posebnih računih gorenjskih družbeno-političnih skupnosti še vedno blokiranih 4,562.000 dinarjev. Ta sredstva pa občinske skupščine lahko porabijo le v primerih, ko gre za sanacijo gospodarstva oziroma delovnih organizacij.

Sprejeti zvezni predpisi o stabilizacijskih ukrepih za letos med drugim določajo, da se dohodki iz prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja, od davka na promet blaga na drobno, daska od plačil za storitve, od carin in sodnih takov v primerjavi z lanskimi lahko povečajo za 10,8 odstotka. Če se bo od posameznih postavk nabralo več sredstev, jih bo prav tako po sedanjih predpisih treba izločiti na posebne račune kot proračunske rezervo.

Zaradi teh ukrepov bodo morale gorenjske občine letos predvideti v svojih proračunih res le najnujnejše izdatke in se odreči vsem večjim željam; posebno še sprejemaju raznih novih obveznosti. Težava je namreč tudi v tem, da sedanje stopnje prispevkov in davkov zagotavljajo le delno povečanje proračunskega sredstev v primerjavi z minulim letom.«

POLDE KEJŽAR,
SEKRETAR
MEDOBCINSKEGA SVETA
ZK ZA GORENJSKO:

»Proračunske razprave na Gorenjskem se vsaj v nečem precej ujemajo s podevalcijskimi preračunavanji v go-

spodarstvu. Konkretno namesto upoštevajo predpisane limite, hkrati pa iščejo vse možnosti, da bi obdržali vsaj dosedanje raven proračunske potrošnje in negospodarskih investicij v občinah. Načelno takšnim naporom, če so usmerjeni k večjemu varčevanju, drobnim racionalizacijam in omejitvam manj pomembnih področij, ni kaj oporekati. Posebno če je namen le-teh zavarovati in ohraniti najpomembnejše: na primer investicije v otroško varstvo in šolstvo, socialno varstvo in podobno. Problematicni pa lahko postanejo tisti poskusi, kjer bi iskali načine, kako obremeniti občane ali delovne organizacije za tisto, kar zaradi omejitev ni bilo mogoče obdržati v dosedanji obliki.

Nekateri menijo, da so prav visoki stroški glavni vzrok za »jugoslovansko inflacijo. Ce je tako, potem je bistvo stabilizacijskih prizadevanj v racionalizirjanju proizvodnje in tako imenovanju družbene režije. Tega pa je za zdaj še premalo. Kaže namreč, da je še vedno lažje dobiti dinar, kot pa vztrajati, da bi s tistim, kar imamo, več naredili. Skratka, bojim se, da se vse preveč naprezenamo pri dokazovanju različnih potreb, manj energije pa imamo pri prizadevanju za ekonomičnejo porabo.«

Pogovore pripravil:
A. Žalar

Nov dijaški dom v Škofji Loki?

»Kdaj bodo začeli graditi nov dijaški dom,« se sprašujejo prebivalci loške občine, posebno pa dijaki. Sedanj prostori doma so namreč kaj malo primerni za stanovanje in delo dijakov gimnazije in poklicnih šol. Posebno je to postal pereče ob gradnji Transturistovega hotela, ki je dobil prostor v vrtu dijaškega doma. S tem so gojenci izgubili prostor za rekreacijo pa tudi hotelu gotovo ne bo ustrezala bližina doma, katerega dvorišče kaj lahko postane parkirni prostor. Za nadaljnji razvoj poklicnega šolstva in vključitve mentalno prizadetih otrok s celotnega področja občine v posebno šolo v Škofji Loki postaja gradnja novega dijaškega doma neodložljiva.

Pri občinski skupščini so že izdelali idejni program gradnje dijaškega doma, iz-

delave glavnega načrta pa se še niso tolili. Tudi lokacija še ni dokončno določena. Ena možnost je, da bi dom zgradili na Podnu ob novi osnovni šoli pri naselju Podlubnik, drugi pa se bolj ogrevajo za gradnjo v industrijskem bazu na Trati.

Denar za gradnjo dijaškega doma še ni zagotovljen. Poleg občinske skupščine Škofja Loka so zainteresirana za gradnjo tudi podjetja lesne in kovinske industrije z vse Gorenjske, saj njihovi učenci obiskujejo poklicne šole v Škofji Loki. Verjetno bi za gradnjo morala prispeti vsaj nekaj denarja tudi ta podjetja. Po sedanjih cenah bi gradnja doma za 200 dijakov in ob upoštevanju normativov za gradnjo in opremljenost dijaških domov veljal: okrog 7 milijonov din.

L. B.

ŽIVILA
KRANJ

MARKET
na KLANCU

od petka, 26. 2. dalje
SVEŽE MESO

Zbori volivcev na območju občine Šk. Loka

Skupščina občine Škofja Loka je na seji občinskega zabora v zboru delovnih skupnosti dne 24. 2. 1971 sprejela sklep o sklicu zborov volivcev na območju občine, ki bodo po naslednjem razporedu:

V nedeljo, 7. marca, ob 15. uri	pri Jureču v Brekovicah	za volivce iz naselij: Brekovice, Opale, Ravne, Izgorje, Podklanc in Sovra
V nedeljo, 7. marca, ob 15. uri	v gasilskem domu Račeva	za volivce iz naselij: Račeva, Žirovski vrh (del)
V nedeljo, 7. marca, ob 8. uri	v zadružnem domu Stara vas	za volivce iz naselij: Ziri, Breznica, Osojnica, Stara vas, Nova vas, Goropecke
V nedeljo, 7. marca, ob 15. uri	pri Madrijanu na Selu	za volivce iz naselij: Selo, Koprivnik, Zabrežnik
V petek, 5. marca, ob 19. uri	v gostilni pri Zupanu na Dobračevi	za volivce iz naselij: Dobračeva, Žirovski vrh (del)
V nedeljo, 7. marca, ob 8. uri	pri Krogarju na Ledinici	za volivce iz naselij: Ledinica, Jarčja dolina, Mrzli vrh
V nedeljo, 7. marca, ob 8. uri	v zadružnem domu Sovodenj	za volivce iz naselja KS Sovodenj
V nedeljo, 7. marca, ob 9. uri	v Domu pod Planino na Trebiji	za volivce iz naselja KS Trebija
V nedeljo, 7. marca, ob 9. uri	v zadružnem domu Hotavlje	za volivce iz naselja KS Hotavlje
V nedeljo, 7. marca, ob 11. uri	v osnovni šoli Leskovica	za volivce iz naselja KS Leskovica
V nedeljo, 7. marca, ob 9. uri	v TVD Partizan Gorenja vas	za volivce iz naselja KS Gorenja vas
V nedeljo, 7. marca, ob 8. uri	v osnovni šoli Lučine	za volivce iz naselja KS Lučine
V nedeljo, 7. marca, ob 8. uri	v kulturnem domu Poljane	za volivce iz naselja KS Poljane (del) za volivce iz naselja: Volča, Delnice, Lom, Jazbine, Zakobiljek, Malenski vrh
V nedeljo, 28. februarja, pri Jerneju na Volči	v osnovni šoli Javorje	za volivce iz naselja KS Javorje
V nedeljo, 7. marca, ob 9. uri	pri Zgajnarju v Zaprevalu	za volivce iz naselja KS Zapreval
V nedeljo, 7. marca, ob 15. uri	v osnovni šoli Gabrk	za volivce iz naselja KS Log

V nedeljo, 7. marca, ob 10. uri	v zadružnem domu Zminec	za volivce iz naselja KS Zminec
V nedeljo, 7. marca, ob 9. uri	v Loškem gledališču Škofja Loka	za volivce iz naselij: Puštal, Hosta, Sv. Barbara, Andrej (Zminec, Ožbolt) Zminec, Hrastnica
V nedeljo, 7. marca, ob 15. uri	v gasilskem domu Gosteče	za volivce iz naselja KS Gosteče
V petek, 5. marca, ob 19. uri	v kulturnem domu Reteče	za volivce iz naselja KS Reteče
V nedeljo, 7. marca, ob 9. uri	v domu družb. pol. organizacij Godešič	za volivce iz naselja KS Godešič
V pondeljek 1. marca, ob 19. uri	v osnovni šoli Trata	za volivce iz naselja KS Trata
V petek, 5. marca, ob 19. uri	v kulturnem domu Sv. Duh	za volivce iz naselja KS Sv. Duh
V nedeljo, 7. marca, ob 9.30	v gasilskem domu Stara Loka	za volivce iz naselja KS Stara Loka
V nedeljo, 7. marca, ob 7.30	pri Grocetu na Lenartu	za volivce iz naselja KS Lenart
V nedeljo, 7. marca, ob 9. uri	v zadružnem domu Bukovica	za volivce iz naselja KS Bukovica
V nedeljo, 7. marca, ob 9. uri	v osnovni šoli Bukovščica	za volivce iz naselja KS Bukovščica
V nedeljo, 7. marca, ob 7. uri	v zadružnem domu Selca	za volivce iz naselja KS Selca
V nedeljo, 7. marca, ob 9. uri	v osnovni šoli Dražgoše	za volivce iz naselja Dražgoše
V nedeljo, 7. marca, ob 14. uri	v gasilskem domu Rudno	za volivce iz naselja Rudno
V soboto, 6. marca, ob 19. uri	v osnovni šoli Podlonk	za volivce iz naselja KS Podlonk
V četrtek, 4. marca, ob 19. uri	v kulturnem domu Češnjica	za volivce iz naselja Češnjica in Studeno
V torek, 2. marca, ob 19. uri	v TVD Partizan Železniki	za volivce iz naselij: Železniki, Škrovine, Smoleva, Ojstri vrh
V nedeljo, 7. marca, ob 15. uri	v osnovni šoli Martinj vrh	za volivce iz naselja KS Martinj vrh
V nedeljo, 7. marca, ob 9.30	v osnovni šoli Davča	za volivce iz naselja KS Davča
V nedeljo, 7. marca, ob 10. uri	v gasilskem domu Zali log	za volivce iz naselja KS Zali log
V nedeljo, 7. marca, ob 11.30	v zadružnem domu Sorica	za volivce iz naselja KS Sorica
V četrtek, 4. marca, ob 19. uri	v sejni dvorani ObS Škofja Loka	za volivce iz naselja KS Škofja Loka

Zbori volivcev bodo obravnavali:

- predlog proračuna občine za leto 1971,
- predlog osnovnih značilnosti družbenoekonomskega razvoja občine za leto 1971,
- poročilo o zbiranju sredstev in gradnji šolskih prostorov,
- krajevno problematiko.

Na zborih volivcev bo podana tudi informacija o prispevkih (davkih od zasebnega kmetijstva) in prispevkih kmečkih zavarovancev za zdravstveno zavarovanje v letu 1971.

Občinska skupščina vabi vse volivce, da z aktivno udeležbo na zborih volivcev pomagajo pri razreševanju krajevne in občinske problematike.

Solidarnost v kmetijstvu

Cene mleka, mesa, vzreja prašičev in drugi problemi, o katerih mnogo govorijo potrošniki, še bolj pa proizvajalci, so bile predmet razprave na delavskem svetu Kmetijsko živilskega kombinata Kranj v sredo, 24. februarja.

Razprava se je vrtela okrog težav, ki nastajajo v tem kombinatu ob sedanjih stabilizacijskih ukrepov. Najbolj je prizadeta Klavnica in Farma bekonov v Hrastju, kjer so z veliko podražitvijo kmil hudo narasle izgube in ne kaže na bolje ob sedanjih dočasnih prodajnih cenah. Morda je najbolj prepričljivo na vprašanja in kritike odgovoril direktor inž. Janez Eržen. Ni na primer umestno govoriti o neki preorientaciji klavnic, mlekarne in podobno radi trenutnih težav, ko pa vemo, da zaradi potreb tega območja, zaradi preskrbe prebivalstva morajo te dejavnosti dobiti svoje mesto, svoje priznanje in tudi ustrezne perspektive.

Klavnica kot obrat, v katerem je tudi Farma bekonov v Hrastju, je lansko poslovanje končala z okroglo 720.000 dinarjev izgube. Prav tako ima manjše izgube Kmetijska zadruga Radovljica in obrat Kmetijstvo v skupni vsoti podprtugega milijona.

Končni videz lanskega obračuna pa tudi letošnjih perspektiv ni kritičen za kombinat kot celoto. Le posamezni obrati so začeli v težave. Zato so na seji delavskega sveta sprejeli sklep o ustanovitvi posebnega sklada solidarnosti, ki naj bi med obrati ublažil težave v obliki posojil. Upravni odbor sklada še ni ustanovljen, niti ni izdelanega pravilnika o merilih in pogojih zbiranja in dodajevanja sredstev iz tega sklada. Sprejeta so le izhodna stališča. Tako je predvideno, da bi v ta sklad prispeval obrat Oljariča okroglo 375.000, Mlekarne 266.000 Komercialni servis 150.000 in ostali skladi kombinata 326.000 dinarjev. Kolikor je pač razpoložljivih sredstev.

Taka oblika solidarnosti, ki je hkrati odvisna od ekonomskih uspehov in samostojnosti vsakega obrata, je edina možna rešitev v sedanjih težavah tega kolektiva, ki se ob vsem tem zaveda odgovornosti preskrbe prebivalstva na našem območju. K. Makuc

Industrijski kombinat
Planika Kranj

objavlja prosto delovno mesto

korespondenta
v splošnih službah

Pogoji: srednja upravno administrativna šola z znanjem stenografije, po možnosti z nekaj prakso na takem ali podobnem delovnem mestu, dvomesecno poskusno delo.

Kandidatke naj pošiljajo pismene ponudbe v kadrovske oddelke. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Skupščina občine
Škofja Loka

Položaj zdravstvenega zavarovanja kmetov na Gorenjskem

Sklad zdravstvenega zavarovanja kmetov je svoje poslovanje za leto 1970 zaključil s primanjkljajem 915.899 din. To je najvišji primanjkljaj, od kar je na Gorenjskem uvedeno zdravstveno zavarovanje kmetov prek sklada, katerega dohodki se formirajo iz prispevkov kmetov bodisi neposredno ali pa neposredno prek republiškega prispevka. Kaj je vplivalo na to, da je primanjkljaj dosegel tako višino? Vzrok za tako stanje je moč iskati v treh smereh:

1. v višini prispevkov, 2. v koriščenju zdravstvene pomoči in 3. v ocenah zdravstvenih storitev. Vsako od navedenih treh področij naj na kratko dopolnimo z najpotrebejšimi podatki:

Višina prispevkov

V letu 1970 je sklad zbiral svoje dohodke takole: Kmetje — zavarovanci so plačevali prispevek katastrskega dohodka negozdnih površin po stopnji 9%, razen tega je vsako gospodarstvo prispevalo še pavšalni znesek 200 din. Nadalje so vsi lastniki negozdnih površin plačevali še 8% republiški prispevek, ki je bil v celoti odstopljeno skladu zdravstvenega zavarovanja. Iz osebnega dohodka iz gozda (od lesa) so vsi lastniki plačevali prispevek po stopnji 18%. Na podlagi teh stopenj je bilo zbrano v letu 1970 prek 4.218.00 din ali za 35,7% več kot v letu 1969. K temu je treba še pripominiti, da so bili dohodki za leto 1970 realizirani zadovoljivo proti predvidenim s finančnim načrtom, saj znaša indeks 107,5, kar tudi še ni bilo dosegeno, od kar sklad posluje. Pri določanju stopenj prispevkov za leto 1970 smo menili, da je poraba sredstev več ali manj ustaljena in da bodo predvideni dohodki zadostovali za kritje izdatkov. Vendar ni bilo tako in o tem govorijo indeksi porabe v letu 1970 v primeri z letom 1969.

deks 107,5, kar tudi še ni bilo dosegeno, od kar sklad posluje. Pri določanju stopenj prispevkov za leto 1970 smo menili, da je poraba sredstev več ali manj ustaljena in da bodo predvideni dohodki zadostovali za kritje izdatkov. Vendar ni bilo tako in o tem govorijo indeksi porabe v letu 1970 v primeri z letom 1969.

Koriščenje zdravstvene pomoči

Iz podatkov, ki so trenutno že na voljo in to so finančni kazalci, je razvidno, da so se stroški za zdravstveno varstvo v letu 1970 v primeri z letom 1969 povečali za 40,8%. Po posameznih oblikah zdravstvenega varstva je položaj še bolj zanimiv in primerjave kažejo naslednjo sliko:

Indeks Real. 70	Real. 69
Zdravniški pregledi	209,4
Zdravljenje v bolnišnicah	135,3
Zdravila	130,2
Zdravljenje zob	333,6
Zobotehnična pomoč	23,4
Ortopedski pripomočki	110,4
Prevozni stroški	177,9
Drugi izdatki	125,5
Skupaj vsi izdatki	139,5

Oblika zdravstvenega varstva

Zdravniški pregledi	209,4
Zdravljenje v bolnišnicah	135,3
Zdravila	130,2
Zdravljenje zob	333,6
Zobotehnična pomoč	23,4
Ortopedski pripomočki	110,4
Prevozni stroški	177,9
Drugi izdatki	125,5

Skupaj vsi izdatki 139,5

Iz gornjih podatkov je moč skleniti, da se je število storitev znatno povečalo v primeri s prejšnjim letom, kar je sicer zamenje večje zdravstvene prosvetljenosti na kmetih, če pojav gledamo s tega vidika, ali pa je obolenost večja kot v prejšnjih letih. Dejstvo pa je, da večja poraba terja več sredstev za plačevanje opravljenih storitev. Pri tem je treba opozoriti, še na to, da je v letu 1970 zajeto med stroške nekaj več računov kot običajno, kajti nekateri zdravstveni zavodi so bili v občutnem zaostanku s pošiljanjem računov in tako je v začetku leta 1970 zajeto precej računov za storitev, opravljene v letu 1969. Sicer to stanje ne spremeni, ker je treba vse račune enkrat povrnati, moti le primerjanje med posameznimi obdobji, ker prihaja do prejšnjih razlik.

Cene storitev

Sklad zdravstvenega zavarovanja že vseskozi plačuje storitve zdravstvenih zavodov po računih, t. j. po dejansko opravljenih storitvah. V kmečkem zavarovanju nikoli ni bil uveljavljen način plačevanja prek pavšala. Ker gre v tem primeru za ceno storitev in za plačilo računa za opravljeno storitev, je jasno, da obstaja določen pritisk za čim večjim številom storitev. Vse to se kaže iz izračunanih primerjav med porabo sredstev v posameznih letih.

Naj se vrnemo k uvodni ugotovitvi o višini primanjkljaja, ki je nastal v letu 1970.

Kot je bilo iz zaključnega računa sklada za leto 1969 razvidno, je sklad tudi prejšnje leto zaključil s prejšnjim primanjkljajem, saj je znašal skoraj 572.000 din. Ta primanjkljaj je bil delno pokrit z likvidno rezervo iz preteklih let tako, da je iz leta 1969 ostalo nepokriti še okrog 176.500 din. Za kritje primanjkljaja, nastalega v letu 1970, je bila uporabljen likvidna rezerva v višini 35.000 din. Na ta način ostane nepokriti primanjkljaj iz let 1969 in 1970 v skupni višini prek 1.057.000 din.

Pred kmete — zavarovance se v tem trenutku postavlja dve vprašanji:

1. kakšen instrumentarij predpisati za financiranje zdravstvenega varstva po novem zakonu v letu 1971 in

2. kako pokriti obstoječi primanjkljaj?

Za rešitev prvega vprašanja je skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov za leto 1971 sprejela stališče, da je treba finančni načrt sklada postaviti v okvire, ki so določeni z republiškim družbenim dogovorom. To z drugimi besedami pomeni, naj bi čisti dohodek sklada

v letu 1971 znašal 5.779.000 din ali za 37,0% več kot je znašala realizacija v letu 1969. Za doseg dosegne čistega dohodka bodo kmetje — zavarovanci morali plačevati 26% od katastrskega dohodka neozgodnih površin in od posebnega dohodka iz gozda ter po 70 din pavšala na člana zavarovančevega gospodinjstva. Lastniki negozdnih površin, ki niso zavarovanci tega sklada, bodo v I. 1971 plačevali 12% republiškega prispevka od katastrskega dohodka, ki bo odstopil skladu zdravstvenega zavarovanja kmetov. Poleg naštetih dohodkov naj bi gorenjske skupščine občin prispevale v sklad 450.000 din za socialno ogrožene kmete na podlagi posebnih pogodb. Poleg teh ukrepov, ki omogočajo zbiranje sredstev v večji višini, se je zaradi regulacije porabe sredstev v ambulantnem in specialističnem zdravljenju skupščina skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov odločila, da zviša pri nekaterih oblikah zdravstvenega varstva participacijo in sicer pri splošnem ambulantnem zdravljenju od 20% na 50%, pri specialističnem zdravljenju pa od 20% na fiksni znesek 10 din.

Za rešitev drugega vprašanja je skupščina odločila izlo-

čati v rezervo tolikšen del skupnih dohodkov, da bi bil dosedanji primanjkljaj iz leta 1969 in 1970 pokrit najkasneje v treh letih.

Ce na kratko strnemo glavne misli tega sestavka, mormo reči naslednje: zdravstveno zavarovanje kmetov na Gorenjskem je začelo v podobne težave, kot jih imajo ostali skladi zdravstvenega zavarovanja kmetov v SRS že nekaj let. Subjektivne krivide za tako stanje ne bi mogli najti. Stopnje prispevkov so bile na Gorenjskem do sedaj med najnižjimi v Sloveniji ob približno enakih pravilih iz zdravstvenega zavarovanja. Skupnost zdravstvenega zavarovanja je rizična skupnost kot vse ostale zavarovalne skupnosti in sloni predvsem na samofinanciranju. Ob porastu storitev in dokaj razviti zdravstveni službi je bilo treba računati tudi s tem, da se bo gorenjska skupnost približala ostalim skupnostim v Sloveniji. Zavestjo, da ob enakih pravilih kot doslej ne bo več mogoče financirati skladu z enakimi sredstvi, bi moral zavarovanci z razumevanjem sprejeti ukrepe najvišjega organa skupnosti zdravstvenega zavarovanja.

Z. Bogataj

OD 10. APRILA DO 5. MAJA
VELIKA RAZSTAVA IN PRODAJA
V FESTIVALNI DVORANI NA BLEDU

POHIŠTVO
NAJNOVEJŠI MODELI

MARLESA
MEBLA
BRESTA
in STOLA
iz programa
1971 / 72

murka

Kako so SLAKI osvojili Ameriko (15)

*Se bolj kot podnevi je Chicago privlačen zvečer. Kilemetrske ceste so en sam splet raznobarnih luči, reklam in žarometov. Življenje tod nikdar ne zamre, pločniki se nikdar ne izpraznijo. Na vsakem koraku srečaš kaj novega, kaj nenavadnega. Le neradi smo odšli spati. Utrij velemešta nas je popolnoma prevzel, omamil. Če bi utegnili, bi noč prebdeli kar sredi vrveča, ki pljuška ob temelje mračnih poslovnih stavb.

22. september. Pred nami je nova dogodivščina — ogled avtomobilske tovarne Ford. Industrijski gigant zaposluje 40 tisoč ljudi. Delovni procesi

so tako fantastično usklajeni, da si navaden jugoslovenski smrtnik česa podobnega sploh ne more predstavljati. Posameznik je spremenjen v kolesce, v sestavn del dobro namazanega stroja, ki bruha iz sebe vozilo za vozilom. Ure in ure dolgo opravlja dolčeno operacijo in če slučajno zagreši napako, utegne resno ogroziti tok proizvodnje. Najbolj impresivni so kajpak prizori v končnem obratu, v montažni hali. Prek nje teče širok tekoči trak, ki prinaša ogrodja avtomobilov. Ogrodja prihajajo navidez brez kakršnega koli reda;

enkrat podvozje in motor kombija, drugič limuzine, nato vitkega Mustanga itd. Računski stroji poskrbijo, da sleherno 'okostje' dobri pravo karoserijo. Zmeda je izključena, pomote ali zamenjave so nemogoče. Izredno važno vlogo igra čas, ki ga merijo v stotinkah sekunde. Rezultat vsega naštetege sta dva avtomobila na minuto. Nepojmljivo!*

SPREHOD SKOZI CAS

*Popoldan sem bil gost gospoda Donat, vodilnega slovenskega bančnika v Chicago. Da je res vodilni, se nazorno odraža v poplavni luksuznih nesmislov, kakršne si lahko privoščijo le najtežji bogataši. Sprejeli in pogostili so me kakor kralja. Obisk je trajal precej dlje kot sem računal. Pojedli in popili smo precejšnje količine dobrot, zato sem naslednji dan ostal v postelji do dvanajstih ter zamudil tretji zaporedni ogled mesta. Nisem pa izpustil obisk Industrijskega muzeja. Sprehod skozenj je bil nepozabен. Prišlekh nehotih dobi občutek, da so ga prestavili v preteklost, v obdobje porajanja tehnične revolucije, ko je človeštvo začelo intenzivno podjavljati naravo ter ji izvabljati poprej neznane skrivnosti. V muzeju hranijo parne stroje in lokomotive, s kakršnimi so osvojili Divji zahod, prve automobile, prva letala, staro orožje in orodje... Nekje v sredini imajo razstavljene

industrijske dosežke polpretekne dobe, med katerimi velja omeniti zlasti nemško podmornico iz 2. svetovne vojne, ujetou v bojih na Atlantiku. Seveda ne manjka tudi najsodobnejših aparatorjev, jedrske reaktorjev, umetnih satelitov in vesoljskih ladij. Zanimivo je, da skoraj vsak prikazani predmet brezhibno deluje, da ni zoglj model resničnih naprav, temveč ga je moč spraviti v pogon. Če se dotakneš ustreznega gumba, bo stekel kot nov. Hkrati s pomočjo slušalk poslušaš izčrpno razlagovo nastanku in zgodovini posameznih eksponatov.

Svojevrstno posebnost razstavišča (nanjo so vodiči zelo ponosni) predstavlja maketa chicagske glavne ulice. Hiše, trgovine in lokalci v naravnih velikosti so natančen posnetek zgradb iz leta 1910. V njih prodajajo isto blago kakor nekdaj. A ker je precej draga, smo se raje povzpeli v orjaški Boeing 747 'jumbo jet'. Prostorno notranjost so namreč preuredili v restavracijo.*

INDIANOPOLIS — MESTO CRNCEV IN DIRKACEV

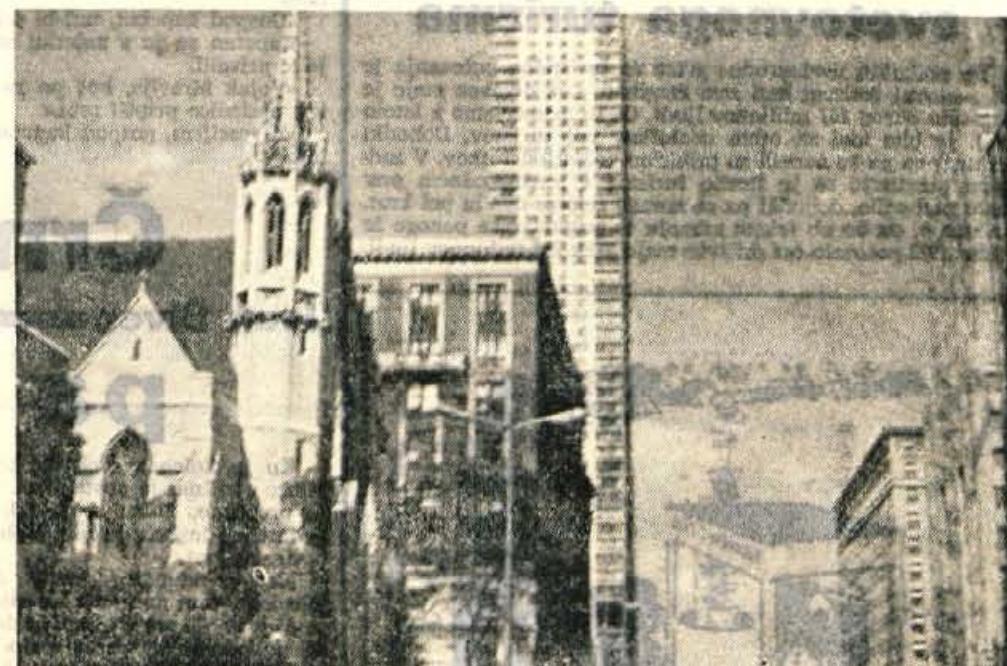
25. september. Pet burnih chicaskih dni je minilo kot bi mignil in že se poslavljamo. S podzemeljske avtobusne postaje bomo odpotovali proti Indianopolisu.

Na peronih vlada obupna gneča. Službujoči policaj ji skuša biti kos. Zanimivo je, da namesto piščalke uporablja kar prste. Kljub temu dobro obvlada situacijo in energično preprečuje zastoje.

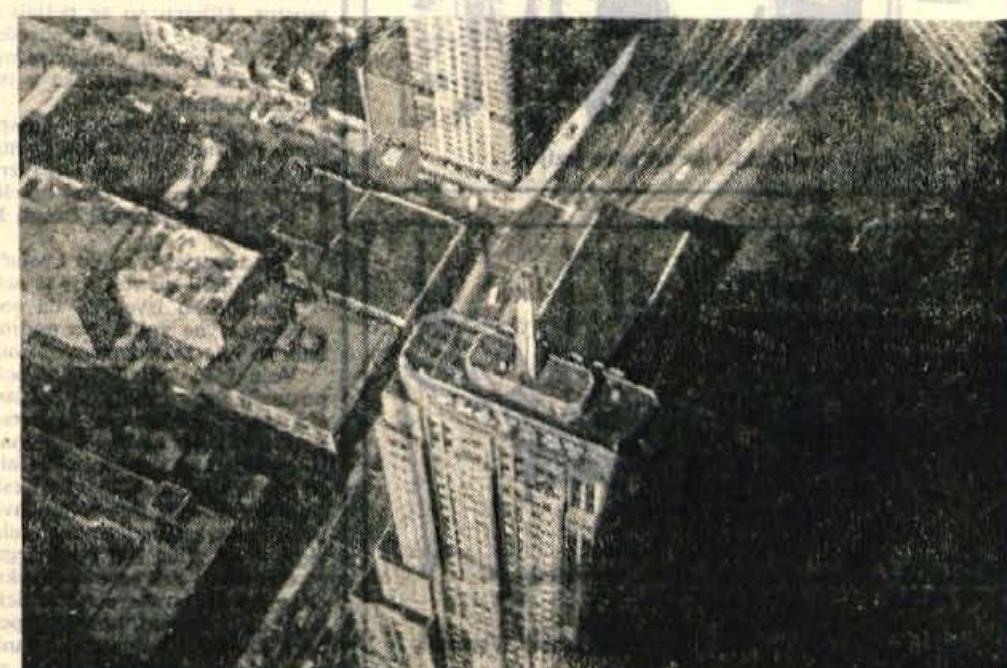
Celo uro smo vozili po podzemeljskem labirintu cest, ki so jih bili urbanisti prisiljeni umakniti s površja, kjer sedaj gospodari železnica. Zdijo se mi naturalizirana prispodoba ameriškega 'sveta teme', carstva Al Caponeja in njegovih pajdašev. No, Al Caponeja ni več, gangsterji pa namesto brzstrek dandanes uporabljajo modernejše, finejše metode pritiska.

Osnovna značilnost zvezne države Indiana je nadvladavačna nad belci. Crnici so v veliki večini. Samo v prestolnici Indianopolisu je razmerje nekoliko bolj izenačeno. Mesto drugače zapušča dokaj prijeten vtis; obilica zelenja mu daje domač izgled. Toda Evropeji ga poznamo predvsem po razviteti dijkalni stezi, prizorišču številnih prvorazrednih tekmovanj, ki so doslej zahtevala okrog 50 smrtnih žrtev. Nesrečam bo trujejo milionske nagrade, zaradi katerih avtomobilisti brezglavo tvegajo.*

(Nadaljevanje prihodnjo sredo)

— Chicago

— Chicago z neboličnika, imenovanega John Hancock center

— Ste prepričani, da ste bili oblečeni, preden ste začeli pomerjati?

Porast svetovnega turizma

Po podatkih mednarodne zveze za turistična potovanja je b' žetovni turizem lani zelo razgiban. Čez državne meje je potovalo okrog 167 milijonov ljudi. Če to primerjamo z letom prej, je bilo lani za osem odstotkov več turistov. Dohodki od turizma pa so narasli za približno enajst odstotkov. V zadnjem desetletju se je število turistov v mednarodnem prometu podvojilo, dohodki pa so narasli celo za dva in pol krat. Računajo, da bo ob takem razvoju te gospodarske panoge že v letu 1972 potovalo čez državne meje prek 200 milijonov ljudi.

— Ne upam ven, dokler se vsi tako Jezijo...

— Napačna zveza... toda, če želite malo klepetati, izvolite...

Na meji na straži stati ter na komita čakati, prijetna naloga ni, posebno sredi noči.

20

Spomladi so dobili starejši vojaki nove dolžnosti. Komanda 46. pešadijskega polka je dobila nalogu, da popravi ceste, ki povezujejo kraljevino Jugoslavijo z Bolgarsko, oziroma Grčijo. Poti so bile speljane prek gore Kajmakčeljan. Precej je bilo zbitih še od solunske fronte, nekaj kilometrov pa naj bi jih vojaki naredili na novo.

Oficirji so se zavedali, da delo na Kajmakčeljanu ne bo lahko, zato so izbrali samo najmočnejše vojake. Črnua so izbrali med prvimi.

»Upam, da me ne bodo vzeli s sabo,« se je bal Žolna. Med prvo skupino ga niso izbrali. Pesnik se je delal še bolj klavnega, samo da ga ne bi vzeli s sabo.

»O, jaz pa bi šel, tovariši,« je bil navdušen Mihec. »Zelo rad. Če človek vidi več novega sveta, bolj je pameten.«

Manjkal je samo še nekaj dni do odhoda. Snek je ležal le na vrhu Kajmakčelana, čez dva tisoč petsto metrov visoke gore. Ostalo je pri tem. Gre samo Črnuh. Mihec se ni mogel sprizniti, da bi ostal v dolini. Zavidal je Črnuhu. Ker je kazalo, da ga ne bodo vzeli s seboj, se je tik pred odhodom javil kapetanu.

»Gospod kapetan, rad bi šel z vami.«

Kapetan se je v začetku smejal, nato pa je le privolil.

»Vojak Mravlja, boš pa za kurirja. Toda vse posledice pripisi sebi.«

»Z veseljem, gospod kapetan,« je salutiral Mihec.

vsaj lahko kurir, kot mu je kapetan obljudil. Toda kaj, ko je pozabil na oblubo. Delati mora kot vsak drugi. Celo na stražo mora hoditi.

Na meji je bilo veliko pokopališče vojakov iz prve svetovne vojne. Lesenih križev je bilo več kot sto. Na pokopališču je tekla meja in zato je bilo eno od stražarskih mest prav na njem. Mihec se je bal že križev, kaj šele, da bi moral stražiti sredi noči in paziti na komite. Upal je, da se bodo kmalu premaknili kam drugam. Naredil se je bolnega. Kljub temu je moral opravljati dolžnost požarnega pri opremi.

Zolna je tudi že preklev samega sebe. Namesto, da bi samo pomagal pri kuhinji, je moral del časa delati kot vsi drugi. Neznanško mu je bilo žal, da je bil prej tako navdušen. Misil je, da so na Kajmakčeljanu vinoigradi, ne pa samo trava in skale. Stražit na pokopališče pa tudi ne bi šel rad, čeprav jim je kakšen oficir vedno govoril:

»Boj se živega človeka, ne mrtvega!«

Naneslo je, da je moral na stražo Črnuh. Skrbno je preštel nabobe, ki jih je dobil. Naj le kdo poizkuša, si je misil. Mu bo že pokazal! Tudi, ko je prišla noč, se ni bal. Njegove velike oči so v temi zaznale vsako spremembu svetlobe. Ušesa je imel priostrena, da bi slišal teči miško. Križev se še malo ni bal.

»Oni ležijo tu, jaz bom pa kje drugje,« je premisljeval o vojakih.

Sredi druge nočne izmene je zaslišal pok suhe vejice. Da bi bil manjviden, se je vrgel na tla in se zavlekel nekaj metrov vstran, kot so ga naučili. Sleplo je gledal proti mestu, od koder je prišel pok. Puško je imel pripravljeno za strel. Morda je bila le kakšna žival, si je misil.

Črnuh, Mihec

Ivan Sivec

pa še Žolna

Ko je Žolna zvedel, da gresta Črnuh in Mihec oba, mu je postal žal. Vendar je bilo že prepozno. Žolna se je žrl. Ostal je brez priateljev in brez večjih možnosti, da bi šli v vinsko klet.

Na dan odhoda je zvedel, da gre na Kajmakčeljan tudi potupoča kuhinja. Prostovoljno se je javil, da gre z njimi. Radi so ga sprejeli, saj je bilo navdušenega malo.

Najprej so hodili skoraj po ravnini. Tu in tam se je dvigal hribček. Ko so prišli do Črne reke, so jo morali prebresti, ker ni bilo mostov. Oficirji so se peljali čez reko z vozovi. Mihec je komaj prebrel reko. Segala mu je čez kolena. Vendar se niti prehладil ni.

»Zdrava kri se preteka v mojih žilah,« je potem večkrat poudaril.

Po dveh urah hoje so prispeli do vznožja gora. Pot navzgor je bila še mnogo napornjša. Ker so imeli že precej zrabljene čevlje, jim je po planinski travi drselo.

»Poglej!« je pokazal Črnuh Mihecu človeško lobano.

»Ja, tovariši,« se je krojač popraskal po glavi. »Nikoli ne veš, kje ti neha biti srce.«

Kasneje so izvedeli, da so okostnjaki iz prve svetovne vojne. Na področju Kajmakčeljan so bile takrat namreč hude bitke.

Vojaki 46. pešadijskega polka so najprej postavili šotor v bližini bolgarske meje. Vojaka drugih polkov se je razvrstila niže ob poti. Vsi tisti, ki so bili doma zidarji, ali so se razumeli na zidanje, so delali škarpo, drugi pa so jim nosili kamenje. Cesto so tudi razširili in utrdili. Mihec je navdušenje počasi minilo. Vsak dan je moral delati krepko, novega pa ni videl kaj posebnega.

Čez nekaj dni so se pomaknili malo višje, čisto do bolgarske meje. Oficirji so razložili vojakom, da naj bodo še posebej previdni pred komiti z bolgarske strani. Radi pridejo sem in ukradejo čredo ovac, zalogo hrane in podobno. Mihec je premisljeval. Ko bi bil

Zopet je zaslišal šum. Ni bila žival. Med praprotjo proti pokopališču se je moral nekdo vlec s telesom po zemlji. Komit! — Zastal mu je dih. Nato se je previdno zavlekel za gomilo. Imel je boljši pregled. Če je še bolj napenjal ušesa, je slišal le rahlo šelesteje trave. Nenadoma se mu je zazdelo, da je nekdo že čisto v njegovi bližini. Sunkovito se je obrnil. Nič ni bilo. Obšla ga je slutnja, da sovražnik ni daleč.

Čez čas se je zalesketalo nekaj med praprotjo. No! Napol je videl obrise ležečega človeka. Torej so pripovedi o komitih resnične. Zbal se je, da sta morda dva. Ko enega zasleduje, ga lahko drugi napade. Sklenil ju je ukaniči. Slekel je plašč in ga položil poleg gomile. Nato se je po telesu zavlekel malo niže.

»Stoj!« je zavpil z roko na ustih, da komit ne bi mogel točno določiti kje je. Nekaj časa je ležeča senca mirovala, nato se je vlekla naprej proti plašču po tleh.

Črnuh je čakal.

Vpiti ni hotel več, ker bi se izdal. Sklenil ga je ujeti živega. Pritisnil se je za gomilo in za vsak primer naperil vanj puško. Če komit vidi, kje je, bo imel še vedno dovolj časa, da ga ustrelil. Če pa se vleče proti plašču, ga bo naskočil od zadaj.

Komit je napredoval ped za pedjo.

Nenadoma je vstal in skočil proti Črnuhovemu plašču. Zabodel je vanj nož, da se je zasadil močno v zemljo. Isti trenutek je izkoristil Črnuh. Hrbtno ga je naskočil in ga zbil po tleh. Nato je ustrelil v zrak, da so prisli po komitu. Ugotovili so, da je nevaren tat in tihotapec.

Črnuh Jože je odlikovan za posebne zasluge z najvišjim kraljevim priznanjem, so prebrali pozneje v četi pred postrojenimi vojaki celega polka. Črnuhu se je kar sitno zdelo, da ga vsi gledajo in občudujejo.

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

187

— Starca bo nekega dne pobralo!
Ja, tako sta govorila.

— Pa sem moral v to prekletjo Nemčijo! Moral zaradi vojske!

Tudi to je bila resnica.

— A ona ni mogla brez mene. Brez mene zanjo ni bilo življenja. Vzela si ga je... Ne, na vsem svetu ni žene, ki bi človeka tako zelo ljubila in ki bi z drugim ne mogla živeti več. Raje v smrt kakor v posteljo k starcu...

Na tak oltar svoje bahavosti je dvigal Anno in Annino bogastvo, s katerim bi lahko kupil svet in si ga položil pred noge, če bi le hotel in čakal, da bi starost vzela njenega moža.

— Tovarne in banke na Dunaju. Tovarne v Trstu, Grazu in... kdo bi našteval vse... Pa je šlo vse k hudiču zaradi vojne, te proklete vojn!

Taka naj bo zgoda o Anni in njem za druge! Pred drugimi vendar ne bo odkrival, da ga je k hudiču poslala Anna sama. Vrnila mu je njegova pisma in terjala, naj bi ji njena vrnili.

»Pa jih nisem, nisem.«

Ni bil nor, da bi jih ji vračal, saj bi jo lahko izsiljeval, če bi se mu zahotel.

»Ja, izsesal bi jo lahko. Izsesal že takrat, ko je bil še čast!«

A kaj, ko je bil takrat tepec, bedak, pravi bedak.

»Anna je bila mnogo bolj bogata kakor Anna-Marie!«

A kaj more! Dokler je človek mlad, je tepec.

»Tepec kakor fantin, ki bi ga skoro povozili!«

Anna-Marie? Ho, nikoli ni mislil, da punca

zares trapa za njim. Svoji pokojni materi je lahko hvaležen, da jo je osvojila namesto njega.

»Njo? Kaj mi je do nje? Nič lepega ni več na njej! Niti pogledal bi je ne, ko bi ne bilo vse njenjo — od domače hiše do tiskarne, v kateri me je ustoličila.«

Vse to bo njegovo, čim bo dosegel ločitev.

»Ločitev?«

Pravzaprav se mu nič ne mudri. Anna-Marie je tako in tako včeraj, preden so jo odpeljali v Weilheim v bolnišnico, vse prepisala nanj.

— Rodila bom. Prav lahko umrem...

Ne bo jokal za njo. Grda je. Odkar ima golšo, je ne more več gledati.

»Pa je bila pred osmimi leti še tako lepa. Sladko, sedemnajstletno deklece...«

Dan pred njegovim odhodom v vojsko je nehalo biti devica. Vzel si jo je, kakor bi si vzel sleherno, ki bi mu prišla pod roke. Potem je z njo veseljačil ob nedeljah po Münchenu, ženi pa pisaril, da imajo vojaške vaje.

»Ho, to so bile vaje!«

Rad bi se zasmjal, vendar mu je ob teh spominih vselej nekam tesno. Sam ne ve, kaj se je takrat dogajalo z njim. Ve samo, da je po vsem, kar je počel z ženo v osmih letih poprej, čutil do sebe nekakšen gnus in da je celo razmišljal, da bi si vzel življenje, čeprav je misel na samomor takoj nato zavrgel. Tisto noč pred odhodom v vojsko se mu je žena, ki je toliko pretrpela zaradi njega, zasmilila. Vse se je zmehčalo v njem, ko je videl, da ga žena kljub vsemu še vedno ljubi. Pa tudi lepa se mu je zdelo, skoro tako lepa kakor takrat, ko jo je srečal v Grazu in ko se mu je zazdeja celo lepša od Anne ali vsaj kot nadomestek, ob katerem bo pozabil Anno.

»No, ja, dobra je bila, predobra z mano...«

Ženina dobrota ga je pravzaprav vselej malce skelela, a tako kakor tisti večer pred odhodom še nikoli.

»Toliko, da se ji nisem razkril.«

Ne ve, kaj je bilo krivo, da se ni. Pozabil je. Toda moralo je biti nekaj, da se je v hipu premislil, vstal in šel ven, češ da se gre posloviti od očeta in mame, pa se je doma samo zapletel

z Anno-Marie.

»Je bilo njeni ime krivo, da sem se zapletel z njo? Anna-Marie je kakor Anna...«

Morda? Le kako naj bi vedel?

S tem se pred drugimi zaradi sedanje Anne-Marine golše ni upal ponataši, saj so se mu drugi za hrbotom že tako ali tako zaradi tega smejni in se norčevali iz njega.

»Prava reč! Njeno imetje bo moje! Za posteljo pa ne manjka drugih!«

Nocno bo spal z Micerl, čeprav se je zadnjič z njo sprl.

»Jezna je. Ni prvič, misli na natakarico v gostilni 'Herzogstand'. »V postelji bo na jezo pozbila. Pozabila kakor vsaka!«

Zato si zaradi tega ne bo delal skrbi ali pa se celo bal, da bo to noč moral biti sam brez ženske.

»Ja, Micerl!«

Voljna in mehka bo, čim ga bo zagledala.

Vsa tako misli, preden stopi v gostilniški hrup.

»Micerl!« se nasmehne natakarici.

Toda Micerl nocoj viha nos.

»No, daj! Vsaj zobke pokaži!« jo nagovarja še upahan od vožnje.

»O, saj ti jih bom, če ti jih ne bo kdo drug, odrine njegovo roko, s katero bi jo rad požgečkal pod bradic.

»Te bo že minilo, Ijbica,« sede v pivnico s hrbotom proti salonu.

»Ah, to ste vi,« ga pogledajo pivci.

»Ce se ne motim, ste pripovedovali, da znate italijansko.«

»Znam. A kaj potem?«

»V salon poglejte. Neka Italijanka večerja tam.«

»Italijanka? Hm,« se okrene. »Vražje lepa je, maskne, čeprav ženo vidi le v hrbet in deloma od strani.

»Specialist stet!« nekdo namigne. »Bi si jo upali nagovoriti?«

»Nagovoriti?«

»Stavim, da ne upate!«

Zakaj ni več petja na vasi (2)

Kako je bilo na Beli

Jera Pičman, ki zdaj živi na Britofu in ki je že vsa leta dopisnice naše rubrike, nam je napisala, kako je bilo včasih s petjem na vasi na vseh treh Belah pod Storžičem, obenem pa je povedala tudi svoje mnenje, zakaj je to petje izginilo.

Današnji čas, današnje življenje je vzrok, da ni več petja po naših vasch, saj je v zadnjih letih in desetletjih prislo do velikih sprememb.

Spomnim se nazaj, na čas po prvi svetovni vojni. Kakšni dve leti je bilo kar tih. Ljudje so bili oblečeni v črno, žalovali so za sinovi in očeti, kjer se niso vrnilji iz vojske.

Potem so prirazili mladi fantje, nekaj je ostalo starejših, življenje se je normaliziralo in spet se je začelo petje na vasi — kot pred vojno. Kmečki fantje so bili povečini doma, ce pa so hodili na delo, k obrtnikom ali kam drugam, so delali do šestih popoldne oz. zvečer, noč je bila pa njihova.

Jeseni in pozimi, ko so bili dolgi večeri, je bilo kar obvezno, da so vsako sredo, soboto in nedeljo zvečer zapeli na vasi.

Na vseh treh Belah so bili takrat zelo dobrji pevci. Zbirali pa so se takole: na Spod-

nji Beli je zavriskal fant, ki je to najlepše znal, s tem pa je poklical druge z vasi. Na Srednji Beli se je z vriskanjem oglašil drugi. Prišli so skupaj in že so zapeli koračnico proti Zgornji Beli, kjer je čakalo še nekaj fantov.

Včasih so stopili k Bizjaku na kozaček vina, pa ne vselej, ker ni bilo denarja. Stopili so v krog in navadno začeli tele viže: Ko psi zalajajo, potem Tam na vrtu, Moj fantič je na Troško vandrov...

Pa še in še. Ena je bila lepša od druge. Peli so brez vsakih vaj, brez pevovodje, kar iz srca so jim donele pesmi. Nadzadnje so zavriskali, da so se kar šipe na oknih tresle.

Danes pa tega ni več, ker tudi ne more biti. Danes skoraj ni več pravih kmečkih fantov in ne deklet. Vsak, ko naredi šolo, gre na delo, vstati mora ob petih, če dela dopoldne, gre spat ob enajstih in tako za petje na vasi res ni več časa. Kmetije so večinoma motorizirane. Koscev ni več, tisti koscev, ki so zjutraj že pred dnem zapeli in prav tako zvečer pozno v noč. Nasadov ni več, koruze več ne ličkajo skupaj, prav ob tem pa je bilo največ petja. Dekleta so zapela, ko so plela proso ali repo. Po končani žetvi se je slišalo petje in vriskanje. Zdaj vsega tega ni več. Tudi pri mrlju se kaj redko sliši tista Gozdič je že zelen.

Danes vsak zase drvi naprej. Ob nedeljah sedijo starejših možakarji v gostilni in obujajo spomine, mladina pa gre — namesto, da bi se zbrala skupaj in na svečem zraku na vasi zapela — rajši sedet med zidove v kino, kegljat in podobno, če pa je doma, ima dovolj umetnega petja po televiziji, radiu in na ploščah.

Vse lepe narodne slovenske pesmi, ki so se včasih pelje po naših vash, ki so donele iz gril naših fantov, so že skoraj povsem izginile. No, saj jih slišimo še kdaj, samo tako romantično, naravno, kot nekdaj na vasi, ne zvenijo več.

Zavoljo vsega tega ni več petja na vasi, da. Takšno je moje mnenje, če pa kdo misli drugače, naj napiše.

Jera Pičman

(Naprek prihodnjic)

Gorenjski kraji in ljudje

V prejšnji številki smo začeli našo malo anketo o tem, zakaj ni več petja na vasi, s prispevkom Nikita Tuška iz Železnikov. Na koncu je zapisal, da je bila osamljenost pri kmečkem delu nekdaj tudi med vzroki, da so ljudje več prepevali. Babičino pripoved potem takole nadaljuje:

Tudi svoja čustva smo največkrat izražali s prepevajnjem pesmi, ki je govorila o zadravljeni mladosti, izražala ljubezen do ljubljene osebe, veselje, žalost in podobno.

Res je, da smo se ob večrilih fantje in dekleta večkrat zbrali na vasi, se pogovarjali in pozno v noč prepevali lepe domače pesmi. Resnici na ljudi pa moram povedati še, da se je potem, ko sem postala žena in mati s številno družino, zame — in isto velja tudi za druge žene — življenje bistveno spremeno, kar se drastično tiče. Na vas oz. v krčmo je največkrat zaha-

jal le mož, jaz pa sem ostala ob večrilih s kupom domačih opravil ter s številnimi otroki sama doma. Mnogokrat sem s solzami v očeh poslušala ubrane glasove, ki so prihajali z vasi.

Na koncu svojega pripovedovanja je babica dejala:

Ceprov sama često godrjam nad vsemi pridobitvami današnjega časa, moram le priznati, da družine ob večrilih še nikoli niso bile tako kompletne kot prav danes, v času radija in televizije, ko je lahko tudi žena skupaj z morem in otroci deležna potrebnega razvedrila. Niko Tušek

Utrjevanje prijateljstva med mestoma Sainte Marie aux Mines in Tržič

V petek, 5. marca, se bodo po prvem letu delovanja sešli na občnem zboru člani združenja prijateljev pobratstva med mestoma Sainte Marie aux Mines in Tržič. Plodno sodelovanje med občinama v nedružju Karavank in francoskih Vogezov je lani dobito tudi širšo organizirano obliko — ustanovili so združenje, ki vključuje prijatelje obeh mest. Zato smo naprosto tajniku odbora tega združenja Alojzu Bostiču za razgovor.

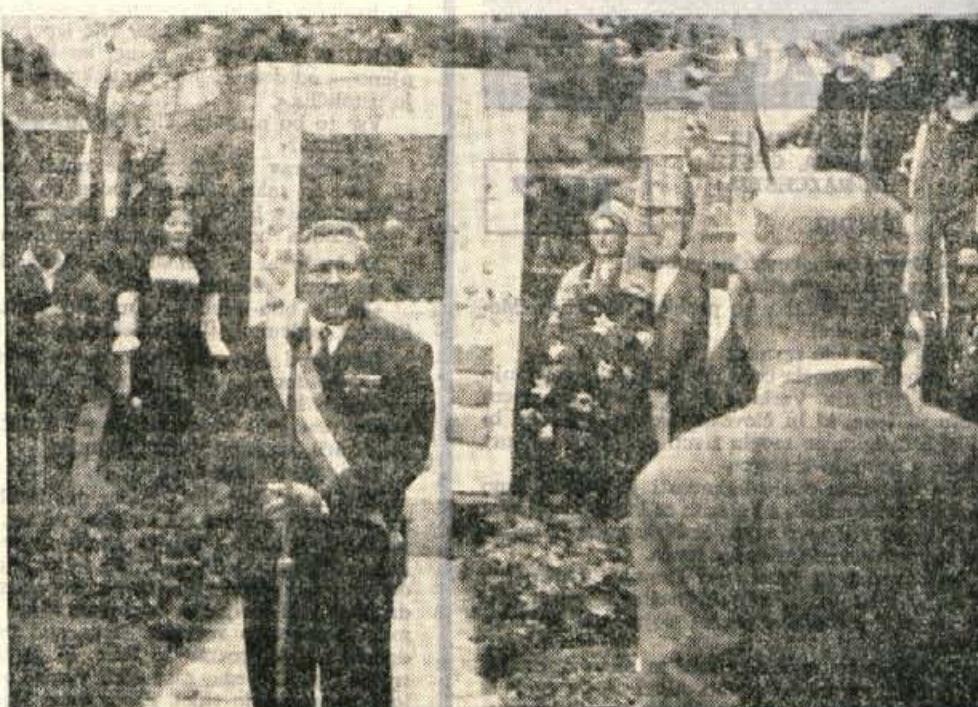
Zanimalo nas je najprej, kateri so bili tisti vzgibi, ki so privedli do tega pobratstva.

Bostič: Združila nas je sorodna usoda obeh mest v najtežjih dneh zgodovine obeh narodov. V nekaj nad 40 km oddaljenem Natawiler Struetofu so nacisti med drugo vojno postavili eno največjih taborišč. Del tega taborišča je bil lociran v mestecu Sainte Marie in tu je bilo tudi precej slovenskih internirancev. Jetniki so gradili železniški predor. Prebivalci nekdanjega rudarskega kraja so trpinom pomagali, kolikor so skrivoma mogli, in jih tako opogumljali v boju za obstanek.

● Vzporednost je torej prenetljiva: pod Ljubljem je

bilo taborišče, zloglasna podružnica zloglasnega Mauthausna, francoski politični interniranci so kopali z južne strani Ljubeljski predor in Tržičani so jim pomagali prav tako z enako človeško topilino in tudi z enakim tveganjem.

Bostič: Zamisel o pobratstvu je vznikla ob prvem obisku slovenskih internirancev po vojni v Sainte Marie in hitro osvojila prebivalce obeh mest. O podrobnostih so se dogovorili ob obiskih občinskih delegacij v letu 1965. Presenečeni smo ugotovili, da je vrsta podrobnosti med obema mestoma: zgodovinskih, geografskih, v strukturi industrije in tudi v približno enaki velikosti obeh krajev. Temelji pobratstva dajejo ta-

Svečanost ob spomeniku slovenskim internirancem na Slovenskem trgu v Sainte Marie aux Mines ob obisku tržiške delegacije. V ozadju alzaška in gorenjska narodna noša. — (Foto: Lojze Bostič)

ko posebno vsebinsko disposicijo, kakršne ni moč zaslediti pri podobnih pobratstvih.

● Letos praznuje to sodelovanje dva, čeprav še mlada jubileja?

Bostič: Da, leta 1966 smo v obeh mestih podpisali svečani listini pobratstva, zato bomo ob 5. obljetnici tega dejanja poskrbeli, da bodo stiki postali še pogostejši in prisnnejši. Za to pa se nam ponuja prva možnost na občnem zboru našega združenja, ki smo ga ustanovili pred letom.

● Kakšno je bilo sodelovanje v tem prvem letu med združenji prijateljev obeh mest?

Bostič: Že v lanskih zimskih počitnicah je bila na obisku pri mladih francoskih prijateljih skupina 15 učencev — smučarjev, ki so odnesli od tod nepozabne vtise. Ob francoskem državnem prazniku, 14. juliju, pa je bila na obisku v Franciji delegacija tržiške občine.

Ob tržiškem občinskem prazniku nas je poleg uradne delegacije obiskalo številno zastopstvo gasilcev iz pobratenega mesta. Naj posebej poudarim, da so jim tržiški kolegi pripravili kar najbolj prisrčen sprejem.

● Na občnem zboru boste sprejeli načrt nadaljnega sodelovanja, razširite teh stikov in drugih oblik zbiravanja med mestoma in narodoma?

Bostič: Že prej sem omenil, da želimo podpis listine ob peti obletnici potrditi kar najbolj svečano: 8. maja 1966 je bilo podpisano to pobratstvo v Franciji, 29. maja istega leta v Jugoslaviji. Zato predvidevamo, da bo v letosnjih majskih dneh odšla na obisk

štivilnejša delegacija iz Tržiča. Ob tej priložnosti bo odprta nova cesta k mlademu naselju na sončni vzpetini nad mestecem. Dobila bo naziv Tržiška cesta. Iz Francije smo izvedeli, da bo ob njem vznožju stal gorenjski kozolec v naravnvi velikosti. Tako bo v tem kraju še zunanjji pomnik slovenske prisotnosti v srihi francoskih ljudi, saj v mestnem parku že več let raste slovenska lipa, ki jo je zasadil takratni tržiški župan in sedanji predsednik združenja Tine Tomazin, pred dvema letoma pa so na Slovenskem trgu v središču mesta odkrili lep spomenik internirancem.

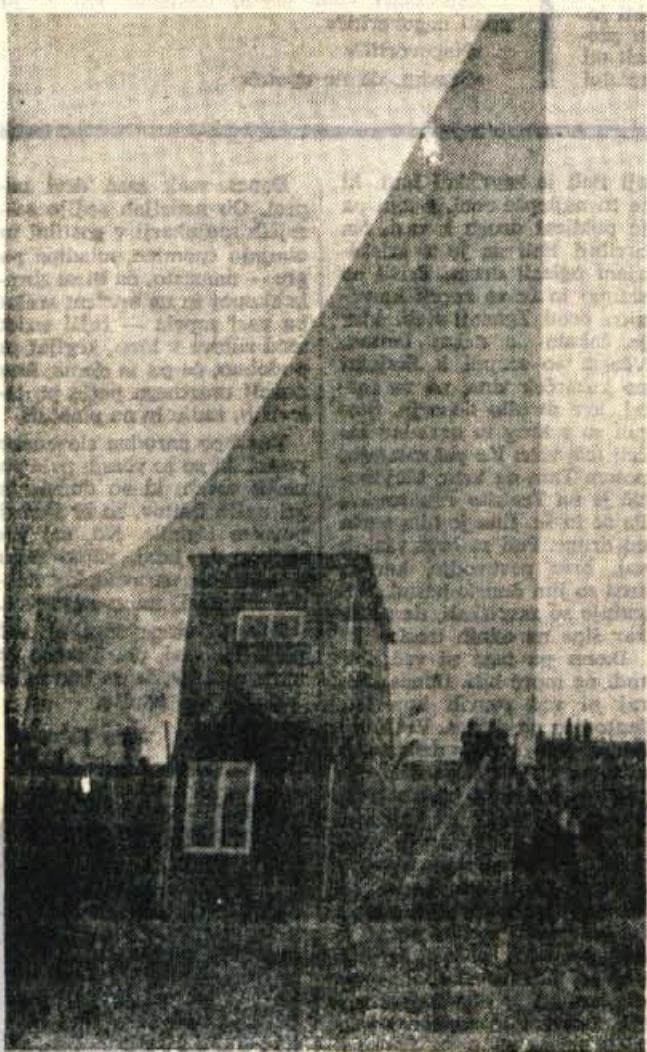
V juliju bodo svojim francoskim prijateljem vrnili obisk tudi tržiški gasilci, ki se že pripravljajo na to srečanje. Velik del sredstev bodo zbrali sami, pomagalo pa jim bo tudi naše združenje. Stevilna so tudi prijateljstva med posameznimi družinami v obeh deželah, zato je zasebnih obiskov v Alzaciji in na Gorenjskem vsakokrat več, sklepajo pa se nova poznanstva.

● Kaj pričakujete od občnega zборa, ki bo v petek?

Bosič: Združenje vključuje nad 160 članov. Naša iskrena želja pa je, da bi se razmahlilo tudi po številu članov, saj temelji to pobratstvo na resničnih čustvenih osnovah, ne more pa priti do toljkinega izraza, če je odziv premajhen, če veliko občanov morda za to dejavnost še ne ve, čeprav bi se marsikdo z vsem srcem pridružil. Se to: na občnem zboru bodo prisotni prejeli tudi izkaznice pobratstva, ki so enake za združenji v obeh mestih.

Razgovor je tekel še dalje. Predvsem ga je prevevala želja, da bi se temu gibanju pridružilo kar največ ljudi. Zato bo občni zbor odpri, da se ga bodo udeležili lahko tudi tisti, ki še niso člani združenja. In še na nekaj ne smemo pozabiti! Skupaj z republiškimi in občinskim forumi zvezne borcev se bo združenje taborišča pri Sv. Ani pod Ljubljem: letos bodo pripravili načrte, v prihodnjem letu pa bodo postavili nekatere taboriščne objekte, kakršni so nekoč bili — v spomin in opomin. Skrb zanje pa naj bi prevzel mladinci iz Tržiča in pobratenega francoskega mesta.

—ok

Spomenik internirancem v Nataweller Struetofu, gozdni planoti, ki so ga Francuzi postavili v spomin na 22 tisoč žrtv tega taborišča. Nad 70 m visoka betonska gmota kraljuje nad pokrajino kot večen spomin na trpljenje desetisočev evropskih internirancev v Alzaciji. — (Foto: Lojze Bostič)

Delovna skupnost delovne enote tiskarna

ČP Gorenjski tisk Kranj

razglaša prostoto delovno mesto

pomožnega delavca

Posebni pogoji: vojaščine prost in 1 mesec poskusnega dela.

Nastop dela takoj, po preteklu razpisnega roka. Ponudbe sprejema tajništvo podjetja ČP Gorenjski tisk Kranj, Moše Pijade 1, do 10. marca 1971.

Na Voglu je okrog tri metre snega. Vse žičnice obratujejo že od srede februarja. Turisti pravijo, da je smuka odlična. — Foto: A. Žalar

Letošnja zimska sezona v Bohinju

Kot še nikdar

»Bohinj je čudovit. Skoraj teden dni sem že tukaj in vsak dan smo imeli sonce. Ne morem si predstavljati, kdaj je na Voglu zapadlo toliko snega, saj ga je menda okrog tri metre. Po moje pregorov, da ima dež v Bohinju mlade, velja samo za letne mesece.«

Tako mi je minulo sredo popoldne, ko sem se vrátil z Vogla, vsa navdušena pripovedovala starejša turistka iz Ljubljane. Bila je ena od mnogih, ki so ali pa še bodo del zimskih dni oziroma zimskoga dopusta preživeli v Bohinju.

»Letos je pri nas res zelo živahno. Januarja sicer nismo imeli kaj dosti več obiska kot prejšnja leta ta mesec. Sicer pa je januar sploh bolj muhast mesec. Takrat navadno pada tudi največ snega. Pa je kar prav tako, ce je januarja dovolj padavin, potem vemo, da bo naša zimska sezona trajala vse do

prvomajskih praznikov. No letos smo lahko brez skrbi, da bo smučarska sezona na Voglu trajala do 3. maja,« je pripomnil vodja žičnic na Voglu tovariš Sežan.

Bohinj z Voglom je bil ta dan res podoben pravemu smučarskemu središču. Ski hotel je bil zaseden do zadnjega kotička. Podobno je bilo tudi v dolini v hotelih Zlatorog in Pod Voglom. Le v hotelih Jezero in v Bellevue je bilo nekaj prostora. Sicer pa je bilo tako v Transturistovih hotelih v Bohinju ves februar.

»Kaže, da bomo imeli letošnjo sezono v Bohinju največ gostov iz Hrvatske, Srbije, Holandske, Švedske in zvezne republike Nemčije. Tem pa se bodo kmalu pridružili še Američani (op. p. medtem so že prišli in bodo ostali v Bohinju devet dni), večja skupina Švedov in pre-

cej Italijanov. Skratka, sodeč po prijavah in rezervacijah bo letošnja zimska sezona v naših hotelih takšna kot še nikdar, je poudaril šef računovodstva tovariš Feldin.

»In čemu pripisujete tokšen uspeh?«

»Prepričan sem, da je k temu delno pripomogla lanska zimska sezona, ko smo v primerjavi s prejšnjimi leti mnoge stvari, predvsem pa kvaliteto storitev izboljšali. Zato tudi letos nismo imeli posebnih težav pri sklepanju pogodb. Po drugi strani pa smo letos mnoge stvari še izboljšali. Tako smo na primer povzeli število strežnega osebja in organizirali zabavo. V hotelu Jezero je vsak dan razen ponedeljka odprt bar, v Zla-

toragu je glasba ob sredah, sobotah in nedeljah in v Ski hotelu na Voglu vsak dan razen torka. Prav gotovo pa smo najbolj zainteresirali goste za Bohinj z različnimi zimskimi paketi.«

Uvedli smo tako imenovan višek paket, ki traja od petka večer do sobote popoldne. Ta stane 131 dinarjev. Vanj pa je vključeno bivanje oziroma penzion v hotelih v dolini in uporaba vseh žičnic na Voglu.

Razen tega smo obdržali tudi tako imenovani turistični paket za tiste goste, ki ostanejo v Bohinju več kot tri dni. Ta stane 65 dinarjev. Delno pa smo izpopolnili tudi mladinski paket. Ta stane 35 dinarjev, vanj pa je vključen prevoz iz Ljubljane, Škofje Loke, Kranja, Radovljice do Bohinja, neomejen prevoz na vseh žičnicah in malica v bifeju na Orlovih glavah.

Različni paketi, kot jih imenujemo, se nam torej zelo dobro obrestujejo.«

»Omenili ste že, da pričakujete še večjo skupino Američanov in Švedov. Kako pa bodo sicer zasedeni vaši hoteli marca in aprila?«

»Ski hotel bo zaseden vse do konca zimske sezone. Podobno pa bo tudi s hoteloma Zlatorog in Pod Voglom v dolini. Večje skupine Nemcev in Italijanov so napovedane za drugo in tretjo nedeljo v aprilu, med prvomajskimi prazniki pa bodo vse hotele in Bohinj naplohl napomili domači gostje. Pa tudi za 8. marec bomo imeli precej polno. Vmes pa bodo razna podjetja skupaj z našim smučarskim klubom pripravila še vrsto tekmovanj. Skratka, lahko rečem, da bo do konca zimske sezone nenapovedani gost sicer lahko dobil prostor v hotelu Jezero ali v hotelu Bellevue, medtem ko v drugih hotelih ne bo kaj dosti prostora.«

»Morda lahko kaj poveste tudi že o pripravah na poletno sezono?«

A. Žalar

Hortikulturna ureditev Preddvora

Preddvor ima zaradi svojih naravnih lepot vse možnosti za uspešen razmah turizma. Kljub temu pa se posamezna društva le počasi in korakoma zavzemajo za razvoj turizma in ne izkorisčajo naravnih lepot svojega kraja. Poleg hotela Grad-Hrib je sicer majhno jezero Črnava, vendar je njegova okolica urejena in zanemarjena. V nasprotju z lepo urejenim in lepim hotelom gostinskega podjetja Central Kranj, okolica naravnost odbija obiskovalce kraja. Prav bi bilo, da

bi turistično in hortikulturno društvo posadilo nekaj cvetličnih nasadov, okrasnega grmičevja, postavilo klop, uredilo sprehajalno pot in poskrbelo za odpadke nedeljskih izletnikov.

Prepričan sem, da se bo hotel Bor le v skladu s svojo zanimivo in privlačno, predvsem pa hortikulturno urejeno okolico, lahko uspešno primerjal z ostalimi, najlepšimi turističnimi kraji Gorjancev.

E. T.

Te dni na Voglu: Pred Ski hotelom se ob sončnem vremenu prileže tudi opoldanski počitek.

»O cenah ki vas najbrž najbolj zanimajo, bi za zdaj težko povedal kaj dokončnega. Trenutno za tuje goste velja dolarske cene, domači pa imajo popust. Kako bo poleti, pa še ne vem. Vem le to, da imamo že sedaj precej težav zaradi cen, ki naj bi veljale prihodnje leto. Te bomo morali kmalu določiti, žal pa ne poznamo še vseh ukrepov, ki bodo prišli.«

Sicer pa bo sodeč po napovedih in rezervacijah tudi glavna sezona, ki bo trajala julija in avgusta, zelo dobra. Že sedaj imamo zasedenih okrog 40 odstotkov vseh zmogljivosti. Za ilustracijo naj povem, da smo nekemu našemu podjetju že obljubili okrog 7000 prenočitev v poletnih mesecih za njihove delavce. Od tujih gostov pa vsak dan prihajajo rezervacije iz Nemčije, Nizoemske, Švedske in od drugod.

Edina težava, ki še sedaj ne vemo, kako se ji bomo čim bolje izognili so kadri. Trenutno smo ta problem, kot sem že omenil, nekako rešili z osebjem iz naših obmorskih hotelov. Kako bo pa poleti? Potrebni bodo precejski naporji, da bomo obdržali kvaliteto.«

»Tovariš Feldin, na različnih pogovorih o razvoju turizma v Bohinju je bilo večkrat omenjeno tudi sodelovanje s turističnim društvom oziroma turističnimi delavci v Bohinju. Kako pa letos kaj sodelujete?«

»Skoraj bi pozabil. Letos res dobro sodelujemo, tako vsaj pravijo tudi predstavniki turističnega društva. Turistično društvo smo namreč to sezono vključili v turistični paket. Tako sedaj kar precej gostov biva v zasebnih turističnih sobah, hranijo pa se v hotelih. Razen tega pa turistično društvo sodeluje tudi pri različnih prireditvah. Zato sem prepričan, da bomo tovrstno sodelovanje v prihodnje še bolj poglobili.«

Slikarska razstava Lojzeta Kirbiša v Prešernovi hiši

Lojze Kirbiš, slikar samouk iz Haloz razstavlja prvič samostojno vrsto občutnih krajin v akvarelni tehniki. Ob razstavljenih delih sicer ne bomo pretreseni in ne likovno vzbujeni, ker ne vsebujejo za današnji čas vznemirjujočega likovnega hotenja, ker se ne približuje hlepenju za nečim novim v likovni umetnosti, ker so pač preproste stvaritve preprostega slikarja. Kirbiševi akvareli razdevojajo željo človeka zapolnilni vsakdanjo sivino z ustvarjalnim prodorom na področje, ki je izven vsakdanjega poklicnega dela. Veliko je danes ljudi, ki posegajo po čopičih in barvah, da bi sivi dan vsakdanosti popestrili, ga polepsali z likovno ustvarjalnostjo in tako dejavno uničevali pasivnost, ki se jih polašča. V začetku je to povsem zasebna zadeva, posameznikova skritost v globoki privatnosti, odmaknjena pred pogledi tujcev. Kmalu

pa to ne zadošča več, kajti soočanje z ustvarjenim, z naslikanimi podobami porodične skruto, kasneje vedno močnejšo željo pokazati ustvarjeno svoji okolici. Spremeni se relacija med ustvarjalcem in njegovim delom od prvotnega zasebnega dvogovora na širšo osnovno množičnega pogovora, v kaferem skuša ustvarjalec najti potrditev svojemu delu, pokazati jim ga hoče, da bi ne bil več z njim osamljen, da bi svojim mislimi našel potrdilo soljudi in svojemu delu občudovalce. Krog gledalcev, ki jim kaže svoje delo se širi, dokler tudi to individualno razkazovanje svojega dela ni dovolj ter je samo še korak do razstave v eni izmed galerij.

Tako stojimo sedaj pred Kirbiševimi akvareli in ugotavljamo, da se jim moramo približati bolj s srcem, kot pa z ostrom kritičnim očesom. Namreč ljubiteljskemu

slikarstvu se posvečajo tako preprosti kakor tudi šolani ljudje. Mnogi med njimi zadejo v posnemanje modernističnih tokov umetnosti, drugi vztrajajo v tradiciji, za vse pa je značilno, da ne prinašajo inovacij v likovno dogajanje. Eni kažejo več in drugi manj umetniškega daru. Kirbiš je v svojih akvarelih pokazal nadarjenost in čustven pristop k slikarstvu pa tudi dobro obvladanje akvarelne tehnike in risbe. Motivno zajema podobe krajev iz Haloz ter slika tako, kot jih vidi, verno zapisuje njihove značilnosti. Včasih je že kar preveč dosleden opisovalec motiva, kar škoduje čistosti likovni konceptciji. Ne zasleduje dosledno likovnih raziskovanj v svojem delu, pač pa priponuje in s to prisrčno govorico izpoveduje svojo vero v svoje delo.

Lojze Kirbiš je bil rojen leta 1919 v Prepoljah na Dravskem polju. Končal je tehnično šolo v Kranju. Z risanjem se je seznanil že na gimnaziji v Mariboru, kjer ga je poučeval Albert Sirk, na Tehnični tehnični šoli pa Črtomir Zorec. Po vojni se je mimo obveznih šolskih ur risanja izpolnjeval v risarskem krožku v Mariboru, ki ga je vodil prof. Žagar, v Celju pa, kjer je nadaljeval svoje likovno izobraževanje je vodil krožek prof. Riba.

Sodeloval je na skupinskih razstavah leta 1943 v Mariboru, 1951 pa dvakrat v Celju. V jeseni 1969 je bil član slikarske kolonije »Zlata jesens« na Borlu in je kot njen član razstavljal v Ptaju. Razstava v Kranju je njegova prva samostojna razstava.

A. Pavlovec

Samostojen koncert

Pevski oktet, ki deluje v okviru osnovne organizacije sindikata v tovarni Jelovica v Škofji Loki, pripravlja marca prvi samostojni koncert.

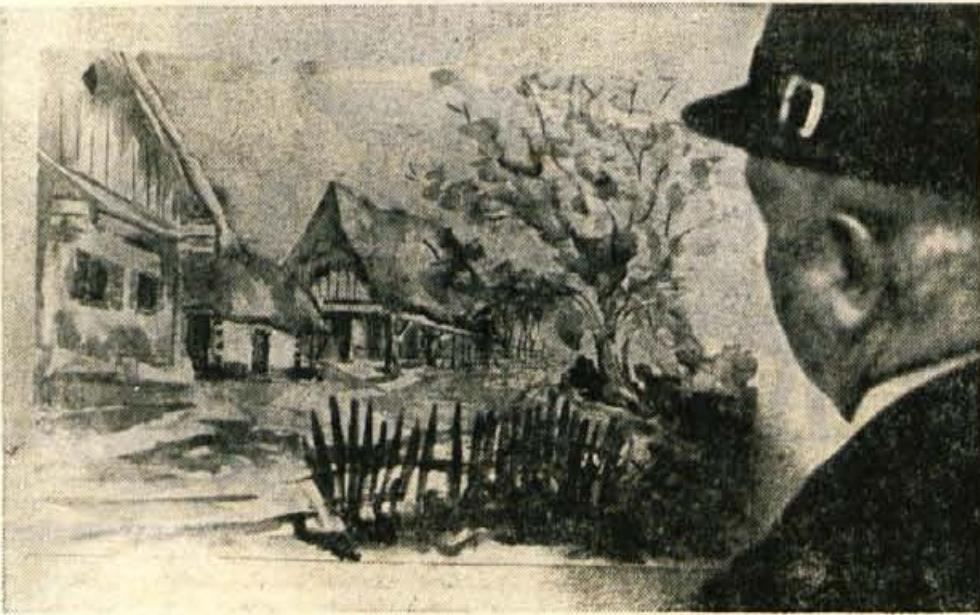
Oktet je bil ustanovljen pred približno letom dni. Kljub temu pa je že dokaj uspešno nastopil na vrsti prireditev v Škofji Loki.

Jb

Jesenški slikarji v Ravnah in Štorah

Poleg vsakoletnih športnih srečanj železarjev treh slovenskih železar, so železarji v zadnjem času začeli sodelovati tudi na kulturnem področju. V soboto zvečer so v likovnem salonu študijske knjižnice v Ravnah na Koroškem odprli slikarsko razstavo slikarjev slovenskih železar. Razstavo bodo iz Raven prenesli tudi v Store. Prav bi bilo, da bi se po vzoru slikarjev — železarjev tudi ostala kulturna društva in organizacije jeseniške občine, pевski zbori in drugi začeli dogovarjati in navezovati z Ravnami in Štorami tesnejše kulturne stike.

P.U.

Z razstave Lojzeta Kirbiša v Prešernovi hiši. — Foto: F. Perdan

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMDESETIMI LETI

Prejšnjo sredo smo pisali o Narodni straži v Kranju, o njenem pomenu (varovati meščanom imetje in življenje, dlje na podeželje njen interes in segel...) in o njem razpadu v 1. 1850.

Seveda ta »Krainburger Nationalgarde« ni bila nič-

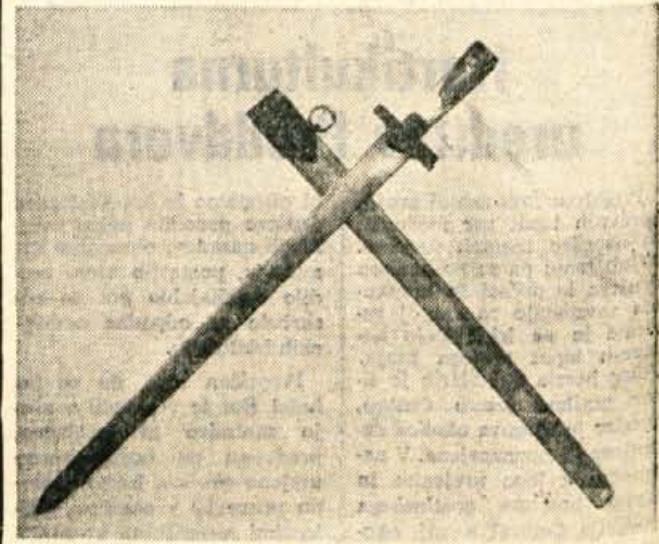
kaj slovenska. Poveljevanje in poslovanje je bilo nemško, njen poveljnik der Commandant župan Lokar se je podpisoval »Locke...«. Primerik sprejemnice (Aufnahms-Karte) to nemško poslovanje dobro ponazarja,

Izkaznica Narodne straže v Kranju

Kot je poročal stari gardist Pučnik v »Gorenjcu« izpred sedemdesetih let, je bil tudi kranjski odvetnik dr. France Prešeren hočeš nočeš vključen v »štab« Narodne garde kot »vojaški sodnik« (avditor). Bržcas se je pesnik le šegavo muzal tej svoji funkciji, ki so mu jo obesili, pač kot edinemu odvetniku v Kranju... Da ni bil Prešeren prav s srcem pri tej, v bistvu reakcionarni instituciji — saj je bil njen glavni namen v prvi vrsti varovati meščansko imovino — in da se ni povsem strinjal z gonjo proti komisarju Pajku, nam izpričuje prioved pesnikove sestre Lenke.

V hudem letu 1848 je Narodni straži v Kranju nekotrat na misel prišlo, da bi odstavila Pajka, ki je takrat vodil glavarstvo. — »Tudi jaz sem šel z njimi,« je potem France pravil sestri Katri, »So me primorali. Na stol sem se tam od zadaj nekje vsebel in ne ene besede govoril. Vganjali so straten hrup, — Jaz pa le to pravim, da je Pajk pravičen. Ko bi se meni godilo, kakor se je godilo Pajku, grem tisti dan iz Kranja. — Pravičen mož take sorte kot Pajk, povsod službo dobi.« — Kar solze so mu šle dol, ko je sestri vse to pravil. C. Z.

Meč, kakršne so nosili pripadniki kranjske Narodne straže

Jesenški vremenar

Na Lojzeta Tratnika sem naletel pri vremenski hišici blizu železniške postaje na Jesenicah. Vneto je pregledoval instrumente in podatke na registrirnem papirju.

»Kdo je postavil tole vremensko hišico?«

»Turistično društvo, menda pred približno sedmimi leti. Zanje se je takrat najbolj zavzemal dr. Milan Čeh.«

»Ali ste poklicni vremeno-log?«

»Ne, 41 let sem delal v jesenški železarni in se pri svojem delu v instrumentalnem oddelku seznanjal z raznimi meritvami plinov, dnevnih temperatur, pare in drugega.«

»Kateri instrumenti so v hišici in kako se zanjo zanima jo domačini?«

»Barometer, vlagometer, termometer, normalni, minimalni in maksimalni termometer. Naključni sprehajalci in mimočni se ustavlajo zaradi radovednosti, sem pa često prihajajo le tisti, ki po lastnih dolgoletnih izkušnjah napovedujejo vreme. Sam pa hrani registrirni papir, ker se je že večkrat zgodoval, da so delovne organizacije in podjetja potrebovala vremensko sliko za razjasnitve in obnovno nesreč, nezgod in podobnega.«

»Najbrž sami skrbite za urejenost instrumentov?«

»Da. Včasih pa jih je treba tudi preizkusiti in tedaj se odpravim na hidrometeorološki zavod v Ljubljano. Radi mi pomagajo.«

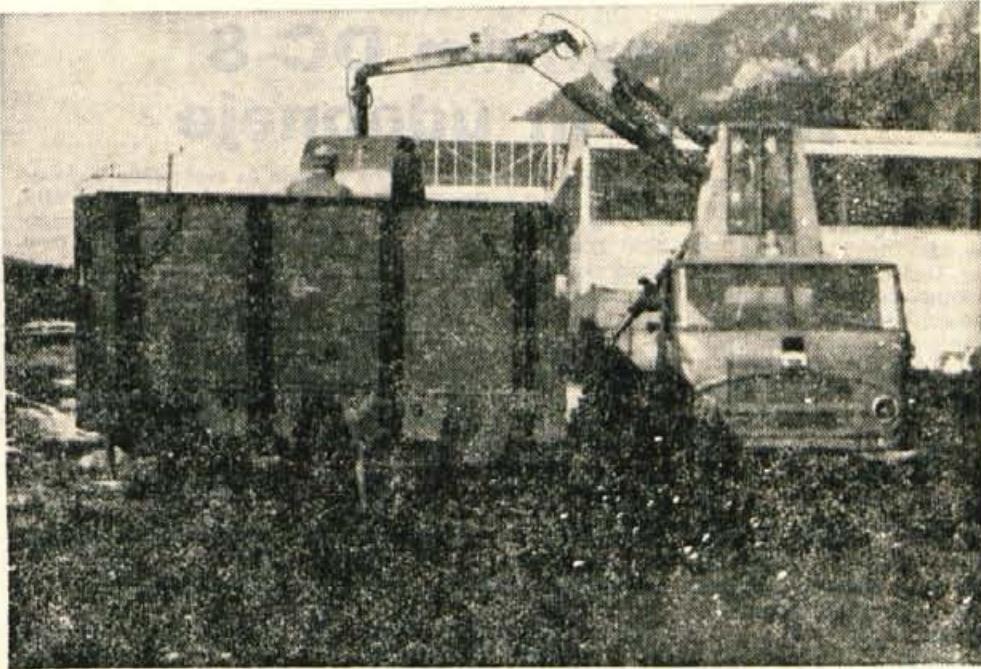
»Kje pa je na Jesenicah najbolj mráz?«

»Na mostu, pri TVD Partizan. Tam je temperatura skoraj vedno nižja za dve stopnji kot drugod. Na mostu vam klobuk mimogrede v Ljubljano odnesi — če pod mostom pelje ljubljanski vlak.«

B. Blenkuš

Lojze Tratnik pregleduje vremensko stanje

Na Jesenicah so pred kratkim dobili nov prostor za skladiščenje premoga in drva. Prostor je ob novem industrijskem tiru, ki ga je Kovinotehna iz Celja zgradila na Jeseniškem travniku. Tudi delo pri razkladanju so mehanizirali. Doslej so premog ročno razkladali priložnostni delavci, odslej pa ga bodo razkladali s posebnim dvigalom. — B. B.

Pomerili se bodo v smučanju in kegljanju

Marca in aprila se bodo predstavniki kolektivov škofovješke občine na sindikalnih športnih igrah pomerili v smučanju in kegljanju. Šport-

ne sindikalne igre imajo v Škofji Loki že dolgo tradicijo, saj jih prirejajo že več kot 10 let. Samo smučarskih tekmovanj se je vsako leto udeležilo že več kot 200 članov sindikata.

Letošnje tekmovanje v smučanju bo v začetku marca, verjetno na Starem vrhu. Že sedaj pa so za tovarniške pravake in za sestavo reprezentanc tekmovali delavci v LTH,

Jelovici in v Tehniku. Udeležba je bila povsod dobra. Prednica, Alpina in Sešir pa tekmovali še pripravljajo.

Tekmovanje v podiranju kegljev bo aprila na avtomatskem kegljišču v Škofji Loki. Kaže, da bo udeležba dobra, saj je že sedaj težko dobiti prosti stezo, ker so člani delovnih kolektivov, ki bodo tekmovali, že začeli pridivati. — Ib

Bo Bled dobil novo čolnarno?

Blejska čolnarna, sestavni del grajskega kopališča, že nekaj časa ni več dobro rabila namenu. Skozi leseno streho je ob dejevnem vremenu pronica voda in namakala čolne. Letošnjo zimo

pa se je čolnarna končno porušila.

Upati je, da bodo še letos zgradili nov objekt. Ta pa naj bi bil tak, da bo privabljaj obiskovalce, in ne odbijal kot doslej. — I. Olip

VZEMITE DANES CENEJE

NE ZAMUDITE PRIMOŽNOSTI IN BREZ SKRBI
V NASLEDNJO ZIMO

RUDNIK LIGNITA VELENJE

Tečaji prve pomoči

Pred kratkim je bil v radovljški občini končan 80-urni tečaj za vodje in namestnike oddelkov prve pomoči v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. S temi tečaji so oddelki prve pomoči v delovnih organizacijah in v krajevnih skupnostih izpolnili svoj sestav. V četrtek pa so se v občini začeli tudi 20-urni tečaji prve pomoči. Trajali bodo do 3. marca. — A. Z.

Okoli Cvitarjeve hiše v Logu pri Kranjski gori je cesta splošljana v zelo ostrem in nepreglednem ovinku, zato niti ni čudno, da je bilo samo lani tod kar pet nesreč. Komisija za varstvo in varnost v prometu občine Jesenice je predlagala, da bi hišo odstranili ali pa cesto sprijateljili severne in se izognili ovinku. Predvidevajo, da bi za rešitev te prometne težave v zgornjesavski dolini potrebovali 500 do 800 tisoč dinarjev. — B. B.

Z Inexovim DC-8 hitreje in udobneje

V okviru turističnega podjetja Interexport poslujeta samostojni potovalni entitati ali agenciji: Adria promet in Inex Turist. Inex Turist ima že drugo leto svojo poslovnico na Jesenicah. Od drugih agencij se morda loči predvsem v tem, da se zavzemata in prireja izključno le turistične dopustniške pakete za skupine in posameznike. Člani Inexovega kolektiva so spoznali, da današnji vse bolj zahtevni dopustniki poleg udobja vedno bolj težijo in zahtevajo tudi druge usluge. Prav zato so se odločili, da bodo svoje potnike prevažali v hotele in penzije samo z najetiimi letali.

Njihovi lanski uspehi samo potrjujejo njihovo pravilno poslovno politiko. Dopustniških paketov v Palmi de Mallorci se je udeležilo 980 ljudi pa tudi delavci jeseniske železarne so se lani raje odločili za čimkrajšo in udobnejšo vožnjo z letali Inex Turista.

V Biograd na moru, kjer ima železarna svoj počitniški dom, je z letali odpotovalo okoli 1800 ljudi. V lanskem zimskem obdobju pa so imeli tudi nekaj dobroih dogovorov s skupinami mladih iz Beograda, Ljubljane in drugod. Prepeljali so jih v glavnem v naša smučarska središča: Kranjsko goro, Bohinj in na Kravce ter Avstrijo. Pri Inexu pa se ne omejujejo le na organiziranje dopustov za domače goste, ampak so v razmeroma kratkem obdobju poslovanja že uspeli poseči tudi prek meje. S potovalnimi agencijami iz Avstrije in drugod so sklenili nekaj dobroh pogodb in še bolj izpolnili vse svoje zmogljivosti.

Njihov program za letošnjo sezono pa je še bolj razveseljiv in obetajoč. Pri Inexu pravijo, da z letali DC-8 lahko potujete v Moskvo za približno 1050 dinarjev, v Palmo de Mallorco za 1400 dinarjev, av-

gusta in septembra bodo organizirali dva poleta v ZDA, ob letni olimpijadi pa vzpostavili zračni most med Brniki in Münchenom. Poleti bodo odvajali letala z Brnikov proti Palmi de Mallorci vsak četrtek zvečer, vsako nedeljo bo polet na Veli Iz, vsako soboto pa bodo potovali v Puli. Prvi letoski paket turističnih storitev Inexa bo zajel predvsem zadarsko območje, otroke: Iz Veli in Dugi otok. 14-dnevni pension s prevozom vred bo veljal v glavnem sezonu od 810 do 999 dinarjev, v predsezoni — julija in septembra — pa okoli 800 dinarjev.

Z Inexom potujejo gostje, ki želijo preživeti svoj dopust na lepih, turistično še ne prenaseljenih otokih zadarskega območja ali pa ob obalah tujih morij in oceanov — ob razmeroma nizki in sprejemljivi ceni. Domači in tuji dopustniki, ki želijo preživeti ure oddila od prvega do zadnjega trenutka v prijetnem razpoloženju, brez nepotrebne prenašanja priljage in daleč stran od počitniškega vrveža na peronih in postajah, se posebno v zadnjih dveh letih vse pogosteje odločajo in potujejo v dogovoru z Inex Turistom.

S.

Kranjčanka na kamniški tržnici

V primerjavi z drugimi kraji je kamniška tržnica za galskim domom dokaj skromna. Pa vendar tu srečamo prodajalce iz ljubljanske okolice, Komende, Tuhinjske doline, kar pa me je precej začudilo — celo iz Kranja.

Ko sem se ondan sprehajal po tej tržnici, sem svoje dopisniško pero usmeril na prikupno mlado prodajalko.

Predstavljam Metko Ravnikar, 22-letno Kranjčanko, ki je o sebi tole povedala:

»Po poklicu sem trgovska pomočnica. Sedem let sem bila zaposlena v trgovskem podjetju Živila Kranj. Ko sem se poročila, sem se za leto dni preselila k možu v Litijo in takrat sem zapustila službo. Čez leto dni sva se spet vrnila v Kranj, toda zaradi sinja Aleksandra se nisem mogla znova zaposliti.

Mož je po poklicu avtoklepar, toda ne opravlja svoje

ga poklica. Dela v tovarni Šava v Kranju.«

»Čigave izdelke prodajate? In zakaj ne v Kranju, ampak v Kamniku?«

»Prodajam jopice, šale, izbe, kape in drugo pleteno robo. Te izdelke dela v Kranju brat Janez, z mamo pa jih prodajava. Dvakrat na teden prodajava v Kranju in dva krat v Kamniku. Pred novim letom pa sva prodajala vsak dan. Največ prodava okrog prvega in takrat, ko delavci dobijo plača.«

Metka je povedala, da jo brat dobro plača. Rajši prodaja v Kranju, kjer pozna več ljudi. Kmalu se bo ponovno redno zaposlila, saj bo sina lahko dal v varstvo. Dejala je, da me pozna, ker so doma naročeni na Glas. Kdo bi si mislil, da se z Metko že tako dolgo poznava — seveda le prek Glas.

J. Vidic

Uspele VIII. zimske športne igre

Radovljičani so nepremagljivi

V soboto popoldan so se v Mojstrani končale letošnje tradicionalne zimske športne igre uslužbencev upravnih or-

ganov gorenjskih občin, ki jih je tokrat, kot prvič pred osmimi leti, organizirala občina Jesenice.

Na lanskem srečanju na Veliki planini, ki jih je organizirala občina Domžale, so prehodni pokal v trajno last osvojili tekmovalci in tekmovalke iz Radovljice. Organizator je zato pripravil nov prehodni pokal, ki je, vsaj za eno leto, spet v rokah radovljških tekmovalcev. Čeprav ne s tako veliko prednostjo, so vendarle preprtičljivo zmagali in pokazali, da so trd oreh za ostale tekmovalce.

Vreme tudi letos organizatorjem in tekmovalcem ni bilo najbolj naklonjeno. Zlasti velja to za progo za veleslalom, ki je bila precej poledenela. Organizacija tekmovanja je bila zelo dobra, kakor tudi celotna prireditev, ki se je končala v hotelu Triglav v Mojstrani.

Kakor prejšnja leta so tudi letos tekmovali v veleslalomu in sankanju — ekipno in posamezno. Vrstni red tekmovalca pa je naslednji:

Ekipno: 1. mesto: Radovljica s časom 8.49,4 (šest najboljših tekmovalcev in tekmovalk), 2. mesto so si letos prizborili Kamničani s časom 9.10,2, 3. mesto so osvojile Je-

senice s časom 9.18,1. Domžale so osvojile 4. mesto s časom 9.31,8, Kranj s časom 10.21,1 in Škofja Loka s časom 10.46,0.

V veleslalomu je nastopilo kar 15 žensk in 31 moških. Pri ženskah je prvo mesto osvojila Marinka Noč iz Radovljice s časom 0.48,1 pred Marijo Kovič iz Domžal, ki je dosegla čas 0.48,9 in Janez Ogris iz Kranja, ki je dosegel čas 0.55,9. Pri moških je bil najboljši Janez Kovač iz Kamnika, ki je dosegel čas 0.41,6, pred Francem Krmcem iz Radovljice, ki je dosegel čas 0.42,0 in Francem Rožičem z Jesenic, ki je dosegel čas 0.43,2.

V sankanju je nastopilo kar 24 žensk in 33 moških. Pri ženskah je osvojila prvo mesto Maruša Karmelj iz Radovljice s časom 2.21,4 pred Majdo Šnabelj iz Kamnika, ki je dosegla čas 2.21,9. Pri moških je bil najboljši Andrej Vindisar z Jesenic s časom 1.56,7 pred Antonom Ahačičem iz Tržiča, ki je dosegel čas 1.57,2. Najboljši so razen pokalov in diplom prejeli tudi lepe nagrade, zadnje uvrščeni pa lepe in bogate nagrade, za katere ne moreno mogli trdit, da so bile le za lažilne.

Za lepšo urejenost mesta

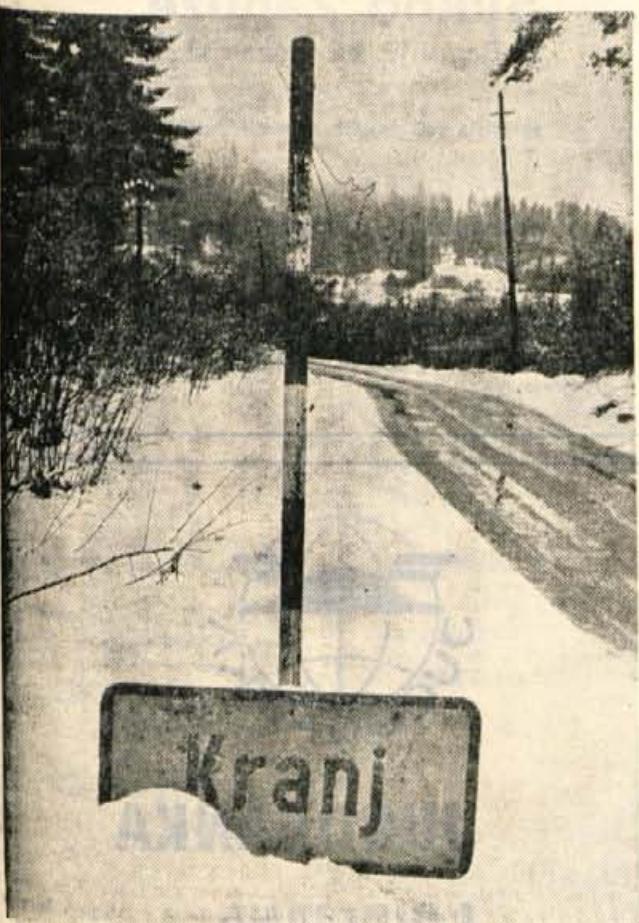
Na pobudo Gorenjske turistične zveze je tudi turistično društvo na Jesenicah pravilo letni program dela. Letos bodo pripravili več akcij: za čistočo mesta in okolice, za lepšo hortikulturno ureditev in za splošno urejenost ter videz mesta. Najbolj prizadevinom meščanom bodo po končanih akcijah podelili srebrne značke in priznanja.

B. B.

Mlin in žaga v Praprotnem sta med najstarejšimi v Selški dolini. Ceprav sta objekta stara že preko 200 let, sta še izredno dobro ohranjena. Janko Dolenc, sin lastnika milna in žage nam je povedal, da so ju pred leti popravili po načrtih zavoda za spomeničko varstvo. Danes ju ne uporabljajo več. Janko nam je povedal, da je imel pred tremi leti še milinarsko obrt, ki se danes več ne izplača, saj je žita v dolini vedno manj in se je zato raje zaposlili v LTH. Pravi, da melje le za potrebe domačije. (jk) — Foto: F. Perdan

BILO JE PRED ŠTIRINAJSTIMI DNEVI

Spomladji bo najbrž takihle »spominov« na zimo še več. — Foto: F. Perdan

Morda bodo odgovorni spomladji bolje uredili radovljško tržnico. — Foto: F. Perdan

Bodo za turizem v Poljanski dolini nastopili boljši časi?

Napotil sem se v Poljansko dolino. Želel sem povprašati turistične delavce, kako se pripravljajo na bližajočo se turistično sezono. Bodo letos imeli več gostov? Kakšne načrte imajo?

Turistična društva so v Poljanah, Javorjah, Gorenji vasi, Hotavljah in Trebiji. Povsod so mi povedali, da bistveno večjega števila gostov ne pričakujejo. Izjema je le Trebija, kjer upajajo, da se bo letos število gostov povečalo. Sicer pa so tudi prenočitvene zmogljivosti povsod ostale skoraj enake.

In kakšne prireditve pripravljajo posamezna društva za goste?

V Poljanah pripravljajo že tradicionalen krompirjev bal. Drugi dve prireditvi: izvedba Tavčarjevega Cvetja v jeseni in semenj na Martinovo nedeljo nista še nič gotovega. Veliko si obetajo tudi z ureditvijo Visokega, a žal primanjkuje denarja.

Javorci so sprva nameravali pripraviti prireditve, na kateri bi prikazali gozdna dela. Zdela se jim je, da to ne bi privabilo dovolj gledalcev. Nazadnje so se odločili, da bodo letos pripravili pravo kmečko ohjet.

V Gorenji vasi napovedujejo za junij partizansko prireditve, na kateri bodo obnovili nekatere dogodke iz medvojnih let. V prihodnjih dneh bodo nekoliko preuredili gostilno Pri kosmati glavi. Goštilna ima pripravljeno zanimivost na Hlavčih njivah — »sčebelnjak« za 16 oseb, kjer goste tudi postrežejo. Od tu je lep razgled na Gorenjo vas.

Velike in lepe načrte ima Slajka Hotavlje. Pripravili bodo dve večji prireditvi — dan šmarnic in semanji dan. Uredili in polepšali bodo kraj in uredili Slajko — vzpetino

nad Hotavljam. Zdi se, da so Hotaveljci tudi najdlje s kmečkim turizmom. V sodelovanju z DU nameravajo pripraviti tečaj za dekleta, kjer bi se naučila, kako je treba sprejeti gosta. Vaščane bo majha društvo popeljalo v najbolj znane slovenske turistične kraje. Tu naj bi se Hotavelci marsikaj naučili.

Trebija ima za turizem najboljše možnosti — veliko število turističnih sob. Doslej

so bile te možnosti bolj slabo izkorisčene. Pravijo, da bo letos bolje. Posebnih načrtov nimajo, poskrbeli pa bodo za urejenost kraja.

Taki so torej načrti turističnih društev v Poljanski dolini. Zvedel sem, da je velika ovira tudi slaba cesta Trebija—Cerkno. Če bi bila cesta v redu, bi v dolino prišlo tudi več gostov iz Italije. Upajmo, da se bo tudi to kmalu uredilo.

J. Govekar

15 let volje in dela Pri Šobcu dobro gospodarijo

Zadnji občni zbor turističnega društva Lesce je bil posebno za udeležence iz drugih krajev Gorenjske nadvse prijetno presenečenje in dobrodošla spremembra. Medtem ko mnoga turistična društva iz manjših krajev komaj prenăšajo vsa bremena različnih problemov in težav, životarijo ali pa so sploh neaktivna, so nam Leščani dokazali, kako se lahko le z dobrim gospodarjenjem in zavzetostjo pridobi še tako zahtevnega turista. V razmeroma kratkem obdobju so prizadetni vaščani iz Lesc napravili iz malega in nepomembnega prostora za letni oddih in razvedrilo rekreacijski kamp. Ceprav ima kamp hudo konkurenco na Bledu, je Šobec kraj, ki je tudi zunaj naših meja znan predvsem po prijetno hladni senci visokih borovcev, dobri oskrbi in vzorni organizaciji ter primerni izhodiščni točki v druge gorenjske kraje.

Petnajst let mineva, od kar so začeli s prostovoljnimi delom čistiti jezero in urejati

okolico Šobca. Tedaj še največji optimisti niso niti slušali, da se bo Šobec razvil v tako znano letovišče. Samo leta 1970 so zabeležili okoli 10.000 domaćih in tujih gostov. Največ je bilo Nizozemcev, Zahodnih Nemcev, Angležev in drugih, domači turisti pa so prihajali iz vseh krajev Jugoslavije. V skladu s svojimi možnostmi in potrebbami so prizadetni Leščani svoj kamp nekoliko obnovili. Tudi letos bodo po predvidevanjih vanj vložili okoli 18 milijonov S din. Goste so privabljali in tudi obdržali s koncerti godbe na pihala, ogjemeti, izleti v bližnjo okolico in drugimi prireditvami.

Turistično društvo Lesce, v katerega je včlanjen vsak tretnji Leščan, je najbolj množična organizacija v vasi. Ceprav člani danes slavijo prej nesluteno, a zdaj toliko lepo delovno zmago, niso popolnoma zadovoljni z razvojem turizma na vasi. Priznajo, da so iz objektivnih težav zanemarjali sodelovanje z mladimi na osnovni šoli, da bi lahko v večjem sodelovanju z Alpškim padalskim centrom v Lescah privabljali več gostov in dosedanj izletniški turizem preusmerili v počitniškega. Turizem na vasi bi lahko pospešili le s primerno vzgojo prebivalstva in s predavanji. Prav v tem letu bodo priredili seminarje za receptorje in informacijsko službo.

Pravijo, da bi morali organizirati tudi več prireditve na vasi, ki bi še z večjo gotovostjo uvrstile Lesce med turistično zanimive in prijetne kraje.

Skratka, Leščani dobro vedo, da si tudi alpski turizem vse bolj utira svojo pot, korakoma sicer, a ne negotovo in obotavlja. K njegovemu večjemu razmahu pa bodo ob takoj objektivni in kritični oceni svojega dosedanjega dela in na podlagi lastnih izkušenj prav gotovo tudi oni veliko prispevali.

D. S.

Linhartov spomenik v Radovljici so domala zasuli s snegom. — Foto: F. Perdan

**TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ
Darialne garniture
za 8. marec**

**Prevleke
za blazine po 10 din**

Center slepih

Skofja Loka
proda

revolversko stružnico

RTES-40 »Prvomajska«, leto izdelave 1962

Licitacija bo v petek, 5. marca, v prostorih centra slepih v Stari loki 28, ob 8. uri dopoldan. Ogled je možen eno uro pred začetkom licitacije. Podrobne informacije se lahko dobijo na upravi centra. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor.

**Industrija
bombažnih
izdelkov**

Kranj

objavlja prosto delovno mesto

skladiščnika materiala

Pogoj: srednja strokovna izobrazba ali večletna praksa v skladiščni službi.

Objava velja do zasedbe delovnega mesta.
Pismene ponudbe sprejema organizacijsko kadrovsko službo podjetja.

Trgovsko podjetje
MURKA
Lesce
objavlja javno prodajo

**OSEBNEGA
AVTOMOBILA**
VW kombi, letnik 1967

Javna prodaja bo v soboto, 13. marca, ob 8. uri zjutraj pri upravni zgradbi v Lescah.

GIMNAZIJA KRANJ

razpisuje prosto
delovno mesto

**UČITELJA
MATEMATIKE**
za nedoločen čas

Pogoj: visoka izobrazba ustrezne stROKE. Kandidati naj pošljajo ponudbe z dokazilom o zahtevani izobrazbi na gimnazijo Kranj najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa.

Tekstilna tovarna
Sukno Zapuže
p. Begunje na Gorenjskem

razglaša več prostih delovnih mest

za zaposlitev žensk v proizvodnji

Pogoji: popolnoma zdrave, sposobne za delo na 4 izmenc in stare nad 18 let. Prošnje za zaposlitev naj interesentke takoj oddajo splošno kadrovski službi podjetja.

JUGOBANKA

**LJUBLJANA,
Titova 32**

**LJUBLJANA,
Celovška 106**

**CELJE,
Titov trg 7**

Vabimo vas, da izkoristite bančne usluge, ki vam jih nudi JUGOBANKA s svojimi poslovnimi enotami v Jugoslaviji in preko predstavništva v inozemstvu.

- zbira hranične vloge občanov
- vodi devizne račune občanov
- opravlja vse usluge na podlagi varčevanja v Jugoslaviji in inozemstvu
- odobrava kredite za stanovanjsko izgradnjo in potrošniške kredite

Jugoslovanom na začasnom delu v tujini JUGOBANKA omogoča, da svoje prihranke položijo tudi pri inozemskih bankah s katerimi imamo posebne aranžmane o dvojezičnih in trojezičnih knjižicah in to v ZR Nemčiji, v Avstriji in Švici.

Prihranke v markah, šilingih in frankih na teh knjižicah se lahko prav tako koristi v teh državah in v Jugoslaviji pri vseh filialah JUGOBANKE.

Banka v Celju posluje vsak delavnik, razen sobote, od 9. do 12. ure in od 13. do 17. ure.

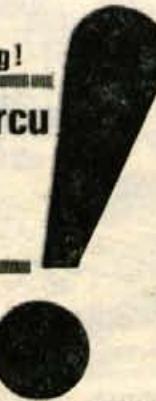
**Kaj morate storiti v marcu?
SPOMNITE SE!**

Seveda, naročiti morate premog!

**LIGNIT iz Velenja je v marcu
10 din pri toni CENEJŠI,
kar velja izkoristiti.**

Pričakujemo vas

Veleželeznina MERKUR
PE »KURIKO« KRANJ
Gorenjeavska 4,
telefon 21-192

mali oglasi

PRODAM

Prodam pet let starega KOJNA ali zamenjam za starega do 16 let. Naslov v oglasnem oddelku 909

Prodam malo rabljen globok OTROSKI VOZICEK. Dagarin, Zasavska 25, Kranj 823

Prodam krmilno REPO. Lahovče 21, Cerknje 910

Prodam SLAMOREZNICO na motorni pogon in vprežni OBRALCNIK za seno. Sp. Bitnje 22, Zabnica 911

Prodam dobra JABOLKA. Jama 32, Kranj 912

Prodam 9 naseljenih AŽ PANJEV. Ni nujen takojšen prevoz. Obid Katarina, Gobovci 7, Podnart 913

Prodam 300-litrsko hrastovo KAD za 300 din. RADIO vesna za 150 din, dve ZIMNICI z vzmetnicami za 400 din, ročni VOZICEK (200 kg) za 200 din. Zaplotnik Janez, Golnik 57 914

Prodam HRASTOVE STOP-NICE 400 × 100 in več VRAT. Ogled v Zabreznici 46, »pri Kovaču«, p. Žirovnica 915

Valitnica v Naklem pri Kranju obvešča interesente, da v letošnji sezoni prodaja enodnevne piščance, bele lahke in rjavе srednje težke pasme, vsako sredo in ne ob torkih, kakor prejšnja leta.

Zaradi selitve poceni prodam dobro ohranjen KAVČ, SOBNO ANTENO in dvokrilno OMARO. Dojčinovič, Kranj, Moša Pijade 44, telefon 23-759 916

Prodam PRASICKE. Sp. Brnik 13, Cerknje 917

Prodam 50 ton HLEVSKEGA GNOJA in DESKE za napuščanje. Srednja vas 50, Šenčur 918

Prodam KRAVO po teletu, dobra mlekarica in PLUG obračalnik. Bukovica 4, p. Vodice 919

Prodam lepe SMREKOVE, BOROVE in HRASTOVE PLOHE. Naslov v oglasnem oddelku 920

Prodam 100 GAJVIC za krompir in 200 kosov OPEKE monta 16. Slap 10, Tržič 921

Prodam PRASICA in svinsko MESO. Zabnica 61 922

Prodam strešno OPEKO folie. Drulovka 46, Kranj 923

Prodam dobro ohranjen globok OTROSKI VOZICEK (nemški). Ogris, Britof 74, Kranj 924

Poceni prodam malo rabljen no BANJO in kombinirano PEC za kopalcico. Velesovo 10, Cerknje 925

Prodam LES za grušt in DESKE. Naslov v oglasnem oddelku 926

Prodam delovnega VOLA in dobro KRAVO s teletom. Zg. Brnik 73, Cerknje 927

Prodam dve KRAVI s teleti (sta prvič teletili). Celar Stanine, Kranj, Jezerska cesta 48 928

Prodam težko SVINJO po prasičkih za pitanje. Mišače 11, pri Otočah 929

Prodam diatonično HARMONIKO. Praprotnik Metod, Ljubno 86 a, Podnart 948

MOTORNA VOZILA

Prodam registrirano JAVO 90 in MOTOR od Panonije 150. Gogala, Naklo 148, telefon 27-534 930

Prodam MOPED in dva moška KOLESNA. Kranj, Kidričeva 8 931

Prodam MOPED T-12, letnik 1969 v dobrem stanju. Ozanič Igor, Župančičeva 14, Kranj 932

Ugodno prodam FIAT 750, prevoženih 30.000 km. Frelih, Hafnarjevo naselje 93, Škofja Loka 933

Najboljšemu ponudniku prodam GARAŽO v Kebetovi 20 (Vodovodni stolp). Izključna cena 14.000 din. Pismene ponudbe najkasneje do 5. marca 1971 na naslov: Vidmar Drago, Kranj, Kebetova 20 934

Prodam FIAT 600 D, letnik 1961, po generalni in MOTOR JAVA, letnik 1968. Čevka, Zaval 10, Stahovica 935

KUPIM

Kupim BETONSKI MESALEC od 80 do 100 litrov. Zima Francika, Žirovnica 59 936

Kupim 200 kosov STRESNE OPEKE (kikinda) 333. Močnik, Dvorje 65, Cerknje 937

STANOVANJA

V Kranju ali okolici iščem SOBO, po možnosti s kuhinjo. Gluhič Redžep, Sorljeva 37, Kranj 938

V Kranju prodam DVO-SOBNO STANOVANJE. Naslov v oglasnem oddelku 939

Prodam takoj vseljivo TROS-OBNO STANOVANJE v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 940

POSESTI

Prodam HISO z gospodarskim poslopjem, zelenjavnim vrtom, sadovnjakom, zemljisečim primerno za vikend, v bližini Jesenice na Gorenjskem. Poizve se pri Krej Antonu, Škofja Loka, Kidričeva 4 941

ZAPOSЛИTVE

INSTRUIRAM fizičko — matematičko. Renčelj Tatjana, Nazorjeva 12, Kranj 942
Iščem DELAVCA za cementarsko obrt. Naslov v oglasnem oddelku 943

VAJENCA za radiomehanično stroko sprejemem. TV radio servis Lukež Marjan, Titov trg 22, Kranj 944

Mlaži UPOKOJENKI nudim hrano in stanovanje za varstvo eno leto starega otroka in pomoč v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 945

OSTALO

SPREJEMAM NAROCILA za stavbna mizarška dela. Markun Franc, mizarstvo, Ribno, p. Bled 987

Julka Mandeljc, Jelenčeva 15, Kranj, obveščam, da nisem plačnica dolgov, ki bi jih napravila posvojenka Mandeljc Danica 946

PRIREDITVE

GOSTILNA ALES na Bregu priredi v soboto, 6. marca, ob 19. uri ZABAJO samo za ženski spol — tudi moški niso izključeni. Prav tako bo ZABAJO tudi na DAN ŽENA v ponedeljek, 8. marca, s pričetkom ob 16. uri. 947

KINO

Kranj CENTER

3. marca slov. barvni film RDECE KLASJE ob 16., 18. in 20. uri

4. marca franc. barvni CS film MEDVED IN PUNCKA ob 16., 18. in 20. uri

5. marca danski barv. film DEVICA IN VOJAK ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

3. marca amer. barv. film POSTNA KOCIJA ob 16., 18. in 20. uri

4. marca amer. barv. film TARZAN IN DECEK IZ D2UNGLE ob 16., 18. in 20. uri

5. marca franc. barv. film MEDVED IN PUNCKA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

3. marca franc. barvni CS film MEDVED IN PUNCKA ob 17.30 in 19.30

4. marca amer. film POSTNA KOCIJA ob 17.30 in 19.30

Kamnik DOM

3. marca zah. nemški barv. film HELGA IN MIHAEL ob 17.30 in 19.30

4. marca amer. barvnega CS filma SESTANEK S SMRTJO ob 17.30 in 19.30

5. marca amer. barvni CS film SESTANEK S SMRTJO ob 17.30, premiera franco-skega barvnega filma BOJ ZAKOVE GREŠNICE ob 19.30

Kranjska gora

4. marca franc. barv. film EROTISSIMO

Radovljica

3. marca amer. barv. film PETERICA V AKCIJI ob 18. uri, angl. barvni film OH! KAKO KRSNA VOJNA ob 20. uri

4. marca franc. barv. film OPOJNI VONJ DENARJA ob 20. uri

5. marca angl. barvni film OH! KAKO KRSNA VOJNA ob 20. uri

Bled

3. marca franc. barv. film VELIKA LJUBEZEN ob 17. uri, angl. barvni film ZA KRVNIKE NI MILOSTI ob 20. uri

4. marca angl. barvni film ZA KRVNIKE NI MILOSTI ob 17. in 20. uri

5. marca amer. film IN-SPEKTOR MADIGAN ob 17. in 20. uri

Skofja Loka SORA

3. marca amer. barvni film ČE BI... ob 18. in 20. uri

4. marca amer. barvni film ZADNJE POLETJE ob 20. uri

5. marca amer. barvni film ZADNJE POLETJE ob 18. in 20. uri

Zelevniki OBZORJE

3. marca mehiški barvni film MONTEZUMOV ZAKLAD ob 20. uri

5. marca angl. barvni film ČE BI... ob 20. uri

Sreča obiskala loško gospodinjo

Sreča je čudna stvar. Obišče te, ko jo najmanj pričakuješ. In pretekli četrtek se je sreča neprizadovana nasmejhnila gospodinji N. S. iz Škofje Loke, zadetek na loteriji ji je prinesel kar 150 novih tišočakov.

»Izid řebovanja sem najprej videla v Dnevniku že v četrtek popoldne. Kasneje sem poslušala še radio. Stevilka se je ujemala. No, reči moram, da nisem bila posebno presečena. Tako v petek sem šla v Ljubljano, da bi se prepričala, če ni pomote. Sele tam so me prepričali, da sem res dobitnica prve premije.«

● Redno igrate na loteriji?

»Že dvajset let skoraj redno. Prej nisem dobila nikoli več kot 80 din. Dobila pa sem vedno toliko, da nisem imela izgube.

Srečke kupujem pri pismenošči. Tudi to sem vzelja pri njem. Navadno kupim dve, nimam pa nobenega sistema. Moram povediti, da tudi ostali družinski članji radi kupujejo srečke. Pismenošča vedno pravi, da jih največ proda pri naši hiši.«

● In kaj boste z denarjem?

»Brez davka mi je ostalo čistih 135 tisočakov. Denar sem že vložila na banko. Sicer pa bom hčerki pomagala dograditi hišo, sinu kupiti avto, nekaj pa bova porabilna z možem.«

Srečna dobitnica prve premije pa se ni prav nič spremenila. Še vedno je zaposlena v neki loški ustanovi. Pravi, da bo tam tudi ostala, saj bi se po tolikih letih kar težko ločila od dela, ki ga opravlja.

J. G.

SREDA — 3. marca, ob 19.30 za IZVEN: Jovanović: ZNAMKE, NAKAR SE EMILIJA, gostuje SNG Drama iz Ljubljana. Mladini pod 18 let vstopni dovoljen.

PETEK — 5. marca, ob 19.30 M. Frisch: ANDORRA zaključena predstava za članice Socialistične zveze Skupščine občine Kranj.

PREŠERNOVO GLEDALIŠCE

V KRAJU

Kri in razbita pločevina na naših cestah

Morda mi bo kdo očital, da je ta prispevek napisan pod zelo grozljivim naslovom. To je res, prav tako pa je res, da so grozljivi v vzemirljivi tudi podatki o številu in posledicah prometnih nesreč in prav na ta neizpodbitna dejstva naj bi vozniki in drugi uporabniki cest malo bolj pomisili.

Vsi, ki se ukvarjajo s cestno prometno varnostjo in problematiko, se zavedajo, da s statističnimi prikazi števila, vzrokov in posledic prometnih nesreč le-teh ni mogoče preprečiti, ker krivec za prometne nesreče ni statistika, temveč skoraj vedno človek — kot voznik ali kot pešec.

V časopisih dnevno prebiramo krajše vesti o prometnih nesrečah. »Zaradi neprimerne hitrosti je voznik osebnega avtomobila zapeljal s ceste in se z vozilom prevrnil, voznik ali sopotnik podlegel poškodbam, telesno poškodovanih toliko, materialna škoda na vozilu...«, trčenje osebnega in tovornega avtomobila zaradi nepravilnega prehitevanja, izsiljevanja prednosti, pešec neprevidno prečkal cesto itd. Take vesti so za marsikoga morda senzacionalne, saj smo se nanje že navadili, saj to nič posebnega, ker je to vsakodnevni pojav. Kdor misli tako, je tudi sam kot voznik ali pešec — uporabnik ceste — brezbržen za vsa opozorila in pri tem ne pomisli, da se prej ko slej tudi njemu lahko pripeti nekaj podobnega.

Pa poglejmo letno bilanco o prometnih nesrečah v letu 1970 na cestah na območju občine Kranj. Navedeni podatki niso prav nič senzacionalni. Za temi števkami se skriva mnogo gorja in bolečin, predvsem v tistih primerih, ko je zaradi prometne nesreče nekdo zgubil življenje, ko je zaradi poškodb postal invalid ali pa utрpel veliko materialno škodo.

Na cestah na območju občine Kranj je bilo v letu 1970 skupaj 918 prometnih nesreč. (Ce to število delimo s 365 dni v letu, je to 2,51 % nesreč dnevno). Od 918 nesreč je bilo 208 nesreč z materialno škodo nad 5000 din, s telesnimi poškodbami in smrtnimi primeri, 710 nesreč pa samo z materialno škodo do 5000 din.

Posledice prometnih nesreč: 28 ljudi je zgubilo življenje, od tega 25 odraslih in 3 otroci, 221 oseb je bilo telesno poškodovanih, in to 198 odraslih in 23 otrok. Poleg tega pa je nastala tudi ogromna materialna škoda. Kaj naj dodam k navedenim podatkom? Morda samo to, da se pločevino (vozilo), če ni popolnoma uničeno, še lahko popravi, človeku, ki je postal invalid, pa ni več možno vrniti zdravje in normalno sposobnost za delo, še manj pa mrtvimi vrniti življenje.

Pri vsem tem pa je potrebno omeniti tudi vzroke prometnih nesreč, ki bi jih po razpoložljivih podatkih razvrstili takole:

— neprimerena hitrost	203 nesreč
— nepravilno prehitevanje-srečevanje	198 nesreč
— prekratka varnostna razdalja	182 nesreč
— izsiljevanje prednosti	162 nesreč
— vinjenost voznika	86 nesreč
— nenadno in nepravilno prečkanje ceste	40 nesreč
— divjad in druge ovire na cesti	21 nesreč
— okvare na vozilih — gume	17 nesreč
— psihično stanje voznika (utrujenost — nenađna slabost)	9 nesreč
To je skupaj	918 nesreč

Ob koncu naj omenim še to, da je bilo od 918 nesreč kar 637 nesreč v naseljih, 281 pa zunaj naselij na odprtih cestah. Lahko bi naredili primerjavo za leto 1969-1970, vendar naj zadostuje le podatek, da je bilo leta 1969 na območju občine Kranj 810 prometnih nesreč. Torej 108 nesreč manj kot leta 1970, kar je dokaz, da je to težko zlo v nenehnem porastu. Pomislimo, kam nas to vodi?

M. Mažgon

Zahvala

Ob tragični žgubi naše ljube mame, stare mame, sestre in tete

Ivane Frantar

upokojenke

Sedaj krenemo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo spremili na zadnji poti, ji darovali cvetje in vence. Posebna zahvala za dolgotrajno zdravljenje dr. Antonu Matinciču in dr. Vilku Rusu, zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka bolnice Jesenice. Posebna zahvala Kartonažni tovarni Ljubljana, obrat Lepenja Tržič za poslovilne besede pri odprtju grobu in vsem, ki so nam izrekli sožalje. Iskrena hvala prečastiti duhovščini za pogrebne obrede ter pevcem za ganljive žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zaluboči: mož Peter, sinova Peter in Tone z družinama, brat Anton in drugo sorodstvo

Tržič, 24. februarja 1971

nesreča

AVTOMOBIL ZADEL PESCA

V Betonovi ulici na Kokrici je v petek, 26. februarja, okoli osme ure zvečer voznik osebnega avtomobila Blaž Bukovnik iz Kranja pri vojaških kasarnah z desnim blatnikom avtomobila zadel vojaka Stanka Polovška, ki je hodil kot levi v skupini treh vojakov po desni strani ceste. V nesreči je bil Polovšek težje ranjen in so ga prepeljali v bolnišnico.

SE ENA NEZGODA PESCA

Dve uri kasneje se je v petek, 26. februarja, v isti ulici na Kokrici pripeljal še ena prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Jože Stern iz Kranja je zadel s prednjim delom vozila Jožeta Horvatiča iz Kranja, ki je stal na desni strani ceste. V nesreči je bil Horvatič huje ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

NEZGODA PRI LETALISCU

V soboto, 27. februarja, popoldne je pri odcepju za letališče na Brniku zaradi neprimerne hitrosti na spolzoru in zasneženem vozišču zavozil v desno s ceste in trčil v reklamno tablo voznik osebnega avtomobila Ivan Kogovšek iz Celja. Avtomobil se je prevrnil in obstal na strehi. Ranjen ni bil nikje. Škode na vozilu pa je za 9000 din.

TRČENJE NA POLEDENELI CESTI

Na poledeneli in spolzki cesti prvega reda v Bistrici pri Naklem je v soboto, 27. februarja, popoldne v bližini gostilne Potočnik začelo zanašati voznika osebnega avtomobila Andreja Roglija iz Ljubljane. Avtomobil je obrnilo za 90 stopinj, pri tem pa je z zadnjimi delom trčil v nasproti vozeči avtomobil, ki ga je vozil Milivoj Lapuh iz Ljubljane Sopotnika v Lapuhovem avtomobilu je bila v nesreči laže ranjena. Škode na vozilih je za 10.000 din.

SE ENO TRČENJE V BISTRICI PRI NAKLEM

V Bistrici pri Naklem se je v soboto, 27. februarja, pripeljal še ena prometna nesreča. Voznica osebnega avtomobila Marija Ahačič iz Ljubljane je na poledeneli cesti izgubila oblast nad vozilom in je avtomobil zanesel s ceste. Iz nasprotni smeri pa je pripeljal voznik osebnega avtomobila Štefko Severnik iz Celja, ki ga je na poledeneli cesti prav tako začelo zanašati in je trčil v avtomobil voznice Ahačičeve. V nesreči ni bil nikje ranjen, škode na avtomobilih pa je za 12.000 dinarjev.

L. M.

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tiski« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, mašloglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnila: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniški imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Odprto občinsko prvenstvo SD Alples

SD Alples je bil v nedeljo organizator odprtega občinskega prvenstva v smučarskih tekcih. Nastopilo je nad 50 tekmovalcev v vseh kategorijah. Na odlično pripravljenih progah je bil najbolj zagrizen boj pri članih. Med seboj so se za najboljša mesta namreč udarili Gorjani in Triglavani.

VRSTNI RED: mlajši pionirji (2 km): 1. Eržen, 2. Urb (oba Alples), 3. Solar (Triglav); mlajše pionirke (2 km): 1. Munih, 2. Bernik (obe Olimpija), 3. Gartner (Alples); starejši pionirji (3 km): 1. B. Kordež (Alples), 2. Lotrič, 3. Jelenec (oba Triglav); starejše pionirke (2 km): 1. M. Fister, 2. S. Fister (obe Triglav); mlajši mladinci (4 km): 1. M. Kordež (Alples), 2. Lotrič, 3. Zupanc (oba Triglav); mlajše mladinke: 1. Bizont (Olimpija), 2. Lotrič (Triglav); mlajši člani (3 km): 1. Hren (Olimpija), 2. Jelenec (Alples), 3. Nikšič (Triglav); člani (12 km): 1. Dorink, 2. Kobilica (oba Gorjani), 3. Lotrič (Triglav); članice (3 km): 1. Hočvar (Olimpija).

Za jugoslovanski memorialni pokal

Janez Krišelj končni zmagovalec

V Mrkopolju je bila v nedeljo s tekom na 20 km sklepna dirka smučarskih tekci v I. jugoslovanski memorialni pokal. Največ uspeha so imeli tekmovalci Slovenije, ki so osvojili prvo mesto v posmerni in ekipni konkurenčni.

S petim mestom v posmernem tekmovanju je član Alples Janez Krišelj dosegel prvič memben uspeh. Bil je na vseh štirih tekmovanjih — Dražen Še, Igman, Mavrovo in Mrki polje — med najboljšimi. Pripadla mu je zmaga v končni razvrstitvi I. jugoslovanskega memorialnega tekmovalca (tekmovalec mora preteči 20 km s puško na ramu in strelišču še oddati na strelišču). Drugi je bil Slavko Premože (Dol pri Ljubljani), tretji Roman Seljan (Alples), četrти pa Jaka Radočić (Radovljica). V ekipni konkurenčni je bila v končni uvrsti najboljša ekipa Slovenije pred Slovenijo II in ekipa JLA Kranj.

Vsa štiri tekmovanja so segla namen, predvsem pa velja za tekmovanja na Manu, Mavrovem in Mrki polju, saj jim je šlo le za večjo popularizacijo smučarskega teka v sosednjih republikah.

Naš komentar

Planica se podira

Planica kliče: na pomoč! Pogled na stanje skakalnice v dolini pod Poncami je izredno žalosten, skoraj neverjeten. Človek se zgrozi, ko približa pogleda planiške skakalnice in objekt ob njih. V planiški dolini je šest skakalnic, od najmanjše 25-metrske do največje na svetu 160-metrske. Zob časa pa je v preteklih letih opravil svoje. Če gremo po vrsti, iz Rateč proti dolini, je prvi pogled na 60-metrsko skakalnico še dokaj znosen. Ko pa se približamo, vidimo, da je sodniški stolp popolnoma neuporaben. Pet trenerjev je imelo v januarju izredno srečo v nesreči, ko so padli več kot 8 metrov globoko, ker jim je nenadoma zmanjkal dna pod nogami. Doskočišče je deloma leseno in zaradi trhlosti že leže skupaj ter je veliko vprašanje, če bo združalo letošnjo zimo. Letos še ni bilo državnega prvenstva za starejše mladince, ki je predvideno na tej napravi 4. aprila. Vse kaže, da ga bo težko organizirati, če ne bo popravljena vsaj sodniška tribuna. Leseno zaletišče 25-metrske skakalnice je v nedeljo na prvenstvu SRS za pionirje le ob največji pazljivosti tekmovalcev še vzdržalo. O tribuni pa že dve leti ni sledil. Najbolj žalosten pogled je na 120-metrsko skakalnico, ki je v popolnoma razpadajočem stanju in sedaj močno kvari nekdaj lep pogled na planiško velikanko. Neklanja tako lepa podoba se je popolnoma zmaličila. »Zaletišče 90-metrske skakalnice bomo morali ojačati,« nam je v nedeljo dejal oskrbnik skakalnic Janez Kerštajn, »če bomo hoteli, da bo vzdržalo do Poldovega memoriala.« O nekdaj znani 40-metrski skakalnici praktično ni več sledu. Tudi sodniški stolp je že lani dokončno vzel slovo. Še v najboljšem stanju je nova 160-metrska velikanka, kar pa je po eni strani razumljivo, saj je stara šele dve leti.

Naš komentar naj velja predvsem klicu po nujnem ukrepanju. Planica v sedanji podobi ne more biti nikomur v ponos. Takšna, kot je sedaj, ni nikakor v čast. Nujna bo pomoč vsem, ki so zato odgovorni, da se Planici vrne nekdanja podoba. Hkrati pa naj naš zapis velja vsem, ki lahko karkoli materialno pomagajo Planinskemu komiteju, da bo Planica vsaj v letu 1972 za prvo svetovno prvenstvo v poletih dobila primeren videz.

Hkrati pa je Planica tudi naš edini skakalni center, kjer je možna vadba tekmovalcev skozi vso zimo in bi bila velika škoda za naš skakalni šport, če bi izgubili osnovne objekte še v zibelki smučarskih skokov.

J. Javornik

Zimsko prvenstvo SRS v rokometu**Kamničanke prvakinje**

V malih dvoranih hale Tivoli v Ljubljani so bile zaključne borbe letošnjega zimskega slovenskega prvenstva v rokometu. Letošnji prvak med moškimi v skupini A je postal zvezni ligaš Celje. Na odlično peto mesto pa so se uvrstili rokometni Tržič, ki so premagali ekipo Izole, medtem ko so tekmo s Slovenskim Gradcem dobili brez borbe.

V ženski konkurenčni skupini B so presenetile rokometnice Kamnika, ki so prepričljivo osvojile prvo mesto in pokal Rokometne zveze Slovenije. Igralke Seširja pa so bile pete.

Rezultati zadnjih tekem: moški: Tržič : Izola 10:7 (7:2), Tržič : Slovenski Gradec 10:0 b. b. Ženske: Kamnik : Olimpija B 8:6 (5:3).

—dh

Invalidsko prvenstvo SRS v veleslalomu**Invalidom Borca največ kolajn**

V soboto so se v Martuljku pomerili invalidi v veleslalu- mu na 21. republiškem prvenstvu. Nastopilo je nad 80 tekmovalcev iz petih slovenskih invalidskih športnih društev. Največ uspeha so imeli tekmovalci kranjskega Borca, ki so osvojili največ prvih mest v kategorijah, po katerih so bili razdeljeni tekmovalci po stopnji invalidnosti.

Vrstni red najboljših: vete-
rani: 1. Jocif (Borec Kranj),

II. kategorija: 1. Stražišar, 2. Tomic (oba Borec), III. kate- gorija: 1. Bevc (Borec), IV. kategorija: 1. J. Furlan, 2. Me- glič, F. Furlan (vsi Borec). V. kategorija: 1. Pukl (Mari- bor) ... 3. Koder (Borec). VI. kategorija: 1. Sagadin (Kamnik), VII. kategorija: 1. Završnik (Invalid Ljubljana), 2. Šlibar (Borec), VIII. kate- gorija: 1. Nadižar (Borec).

—dh

Prvenstvo SRS za mlajše mladunce in mladince**Krvavec spet pokazal svoje zobe**

Dvodnevni obračun za najboljša mesta med mlajšimi mladinkami in mladincami v veleslalomu in slalomu je za za nami. V soboto in nedeljo je bil namreč SK Triglav organizator letošnjega slovenskega prvenstva. Kot vsa leta doslej, ko Kranjčani prirejajo državno ali republiška prvenstva, jim je spet zagodlo vreme. Že v soboto so se nad Krvavcem nagnetli nič kaj dobrega obetači oblaki, ki jih je mrzli veter preganjal še v nedeljo. Mraz je rezal do kosti, ki so ga tako kot sodniki na cilju in startu, kontrole pri vratah pa tudi tekmovalci pošteno občutili. Občudovali smo vse te naštete ljudi, ki so vztrajno dočakali tudi zadnjega tekmovalca. Sam pa sem se ves premažen in preprihan zatekel v bližnjo brunarico. Organizatorjem in vsem, ki so pomagali, da je slovensko prvenstvo potekalo tako, kot so si ga vsi želeli, gre vsa pohvala. In, če bi ocenjevali, bi jim brez pomišljanja dali čisto petico.

Oba dneva se je na Krvavcu za letošnjega prvaka in čimboljšo uvrstitev v slalomu in veleslalomu potegovalo nad 80 mlajših mladincev in mladink iz dvanaest slovenskih klubov. Naslov najboljšega v veleslalomu si je pri fantih priboril Kozelj (Slovenj Gradec), pri dekleh pa Jeseničanka Edit Oitzel. V slalomu pa sta si najvišji slovenski naslov priborili Marjan Vovk (Jesenice) pri mladincih, medtem ko je pri mladinkah zmaga Kranjčanka Mileva Bajželj.

VRSTNI RED: veleslalom: mlajši mladinci: 1. Kozelj (Slovenj Gradec), 2. Saksida (Jesenice), 3. Magušar (Olimpija), 4. Jekler (Jesenice) ... 8. Goličič (Radovljica); mlajše mladince: 1. E. Oitzel (Jesenice), 2. Bajželj (Triglav), 3. Cerpez (Branik) ... 5. I. Bogataj (Tržič) ... 8. Veskovč (Jesenice), 9. Fon (Bled), 10. Veber (Alples). Slalom: mlajši mladinci: 1. Vovk (Jesenice), 2. Kozelj (Slovenj Gradec), 3. Polajner (Tržič), 4. Saksida ... 6. Sodja (oba Jesenice) ... 10. Goličič (Radovljica); mlajše mladinke: 1. Bajželj (Triglav), 2. E. Oitzel (Jesenice), 3. Črešnar (Branik), 4. I. Oitzel (Jesenice), 5. M. Bogataj (Tržič) ... 7. Veskovč (Jesenice), 8. Markelj, 9. Veber (oba Alples).

D. Humer

V nedeljo, 21. februarja, je v Kranjski gori za pol ure obstala sedežnica. Nekateri smučarji so lepo potrežljivo čakali, nekaterim pa je bilo dovolj in so skočili s sedežev; seveda če ni bilo preveč visoko. — Foto: F. Perdan

Smučarski skoki**Oba prvaka SRS iz Poljanske doline**

V Planici je bilo v nedeljo ob rekordni udeležbi 120 mladih tekmovalcev za letošnje republiško prvenstvo v skokih za starejše in mlajše pionirje. Prvaka sta postala:

ANTON BURJAK (član SK Alpina — Žiri, tekmuje 3 leta, star 13 let, trener: Ivan Zakelj): »To je moj največji uspeh. Letos sem prvič nastopil med starejšimi pionirji in sem zato še bolj vesel uspeha. Lani sem bil prvi med mlajšimi pionirji, zmagal pa sem tudi na finalu pionirskega igra Jugoslavije v Velenju. Za prvenstvo v Planici sem se temeljito pripravil, saj smo v Žireh trenirali na 25-metrski skakalnici še ves teden pred prvenstvom SRS-a.«

ZDRAVKO BOGATAJ (član TVD Partizan Gorenja vas, tekmuje tri leta, star 12 let, trener: prof. Andrej Tomin): »Izredno sem vesel prvega mesta, zlasti še, ker sem imel na nekaterih tekmovanjih letos izredno smolo. Pogojev za vadbo nimam najboljših, zlasti še, ker je moj trener hkrati tudi trener šentviških skakalcev in sem zato moral večkrat vaditi v Šentvidu.«

J. Javornik

Šah**Še vedno Matjašič**

Na šahovskem prvenstvu Kranja tudi v desetem kolu ni šlo brez presenečenj. Stagar ml. se je izkazal tudi v tem kolu in izvlekel remi proti vodečemu Matjašiču.

Rezultati: Podgoršnik : Gaz- voda remi, Vojčić : Vidali 1:0, Djordjević : Marko remi,

Stagar : Matjašič remi, Tor- kar : Lazar 1:0, Sirc : Naglič 0:1 (prvo kolo), Matjašič : Gazvoda 1:0, (sedmo kolo). V vodstvu je še vedno Matjašič, ki ima 7,5 točke, sledijo mu Vojčić 6, Valjavec 5,5 Naglič 5 itd.

F. Stagar

1 v p r a š a n j e 3 o d g o v o r i

Smučarska sezona je na višku. V zadnjih dneh je zapadlo še nekaj snega, tako da je smučanje v naših zimsko športnih središčih zares prijetno. Ob lepih in sončnih sobotah in nedeljah se smučišča spremene v mravljišča. Veliko pa je tudi takih, ki jo mahnejo na bele poljane sredi tedna, če imajo prost dan ali dopust. Trije takšni smučarji so gostje naše današnje rubrike. Z njimi smo se pogovarjali v ponedeljek na Krvavcu. Vprašali smo jih, zakaj so se prav danes, v hladnem vremenu, odločili za smučanje.

● FERDINAND ŠKET, Kranj: »Letošnjo zimo sem že večkrat prišel na Krvavec, vendar službeno kot gasilec. Smučam pa danes prvič. Na to priložnost sem moral dolgo ča-

nimam prostih dni. Koliko me stane enodnevno krvavško smučanje, me vprašujete. Sest ali sedem Jurjev s kosiom vred. Seveda pa lahko potrošim tudi deset tisoč starih dinarjev ...«

● IVAN SPEHAR, Kranj: »Ker imam ponoči »šiht«, sem preko dneva prost in sem se zato pripeljal na Krvavec. Drugače ne bi prišel, vendar sem zjutraj s pomočjo daljnogleda opazil, da ni gneče. Letos sem prvič na Krvavcu. Včasih sem bil večkrat, vendar sem se pred časom oženil in je zato časa za smučanje veliko manj, ker pride s poroko kup drugih skrbi. Na Krvavcu bom postal do dveh popoldne. Mislim, da bom potrošil okrog pet Jurjev. Če pa opraviš več voženj, je seveda enodnevna smučarija dražja. Čeprav je danes precej hladno, me ne zebe. Med vožnjo mi je celo vroče.« J. Košnjek

kat, čeprav imam smučanje izredno rad. Izkoristil sem 10-dnevni dopust in bom zato ta teden še enkrat prišel na krvavško smučišče, potem pa bom odšel k ženinim staršem na Dolenjsko. Mislim, da me bo današnja smučarija stala okrog pet jurjev z Jedačo in pijačo vred. Nekaj moraš pojesti in popiti. S Krvavca se bom vrnil okrog štirih popoldne.«

● AVGUST OMAN, Kooper (rojen v Kranju): »Na Krvavec sem prišel iz Kopra, kamor sem se preselil. Imam prost dan in sem ga izkoristil za smučanje. Sicer pa obvezno enkrat ali dvakrat na teden pridem iz Kopra na Krvavec smučati, ker mislim, da so tu najlepša smučišča v Sloveniji, posebno če je lepo, sončno in težko. Takrat uporabim tudi dopust, seveda, če

Seminarji za večjo strokovnost pedagogov

Zavod za šolstvo je v povezavi s temeljno izobraževalno skupnostjo Kranj v začetku tega tedna pripravil že peti in obenem zadnji seminar o razvojnih motnjah in učno ter vedenjsko motenih otrocih. Namen seminarjev je bil seznaniti učitelje, kako ravnati z učenci, ki so sicer normalno razviti, pogosto tudi nadpoprečno inteligentni, imajo pa specifične učne in razvojne težave.

Seminarje je obiskovalo okoli 320 učiteljev nižjih razredov osemletk iz kranjske, radovljiske in jeseniške občine. Predavanja pa so poslušali tudi učitelji oddelkov podaljšanega bivanja v občini Kranj in vzgojiteljice kranjskih vzgojno varstvenih zavodov, kjer imajo tudi skupine starejših otrok.

Na zavodu za šolstvo v Kranju upajo, da bo ciklus predavanj, podobnega doslej v Sloveniji še ni bilo, pripravljen tudi k zmanjšanju osipa na osemletkah, saj je bilo ugotovljeno, da so minimalne cerebralne disfunkcije otrok tudi eden od vzrokov prevleklega osipa na osemletkah.

L. M.

Smrtna nesreča na Meji

Včeraj se je na cesti I. reda na Meji pripetila huda prometna nesreča. Ob 12.40 je voznica osebnega avtomobila Julijana Kalin iz Ljubljane peljala z osebnim avtomobilom LJ 27-84 iz Kranja proti Jeperc. Na Meji je prehitela neznan osebni avtomobil. Ko je hotela zapeljati na desno polovico ceste, je njen avtomobil začelo zanašati. Zaneslo jo je močno v levo in je zato s prednjim delom avtomobila trčila v nasproti vozeči osebni avtomobil KR 143-56, ki ga je vozil Anton Spec iz Žirovnice. Po trčenju se je voznik Spec z avtomobilom prevrnil na bok, Kalinova pa je odbilo naprej in je ponovno trčila v osebni avto LJ 38-40, ki ga je vozil Miha Žitnik iz Medvod. Kalinova je takoj umrla. Materialna škoda na vseh avtomobilih znaša okrog 46.000 din.

A. Z.

Z besedami kmečke mladine ne bomo zadržali doma

V soboto je bila v Ljubljani konferenca Zveze mladine Slovenije, ki je obravnavala položaj mladine na vasi, hkrati pa je skušala ugotoviti, kako se urešnjujejo sklepi problemske konference ZMS o tem vprašanju, ki je bila junija 1969. leta.

Mladi so poudarjali, da je v sedanjem političnem trenutku treba analizirati položaj našega kmetijstva in kmečkega prebivalstva ter prizadevanja družbenih organizacij ter oblastnih organov za njegovo izboljšanje. Sicer smo uspeli izdelati sodoben koncept agrarne politike, vendar je njen učinek majhen. Kje so vzroki, so se spraševali mladinci, kmetje iz različnih krajev republike. Nobena moderna družba kmetijstva ne prepušča stiliju, pri nas pa se na žalost to prepogosto dogaja. Zaradi tega je tudi prihodnost kmečke mladine nejasna in sinovi raje odhajajo v mesta, doma pa ostajajo le gospodarji. Nobena skrivnost ni, da je od 80.000 kmečkih gospodarjev v Sloveniji kar 30 odstotkov starejših od 65 let in da bodo le-ti v bližnji prihodnosti postajali socialni problem, ne pa aktivni proizvajalci, ki ne bodo delali samo zase in svojo družino, temveč tudi za trg.

Vzrok za nastali položaj v kmetijstvu je več. Lani se je pojavila kriza v živinoreji, kar je povzročilo izpad v proizvodnji mesa, in to takrat, ko bi te proizvode lahko v velikih količinah izvažali. Prav tako tudi lanska letina ni bila najboljša, kar se pozna pri letosnji proizvodnji krmil. Agrarna politika je zaradi teh in podobnih vzrokov popolnoma zatajila. Zvezne rezerve za kmetijstvo so bile premajhne, zaradi nejasnega in labilnega položaja v proizvodnji in na trgu pa tudi lanski sporazum proizvajalcev mleka in mesa v republiki ni bil učinkovit. Takšna nestabilnost je lahko tudi plastič, pod katerega se kaj hitro skrijejo lastne napake. Eden od govornikov je ob tej misli dejal, da naj si vsakdo najprej odmeri svoj delež odgovornosti, šele nato pa naj kritizira drugega.

Sobotna konferenca je načela vrsto že večkrat omenjenih vprašanj od živiljenjske ravni kmečkega prebivalstva, do kreditiranja kmetijske proizvodnje, trgovine, ki naj ne bo le posrednik s sorazmerno visokimi dobički, do pokojninskega zavarovanja in izobraževanja kmečkih fantov in dekle.

Beseda je tekla tudi o usmerjanju kmetijstva, vendar je prevladovalo mnenje, da v kmetijstvo lahko vlagajo tisti, ki že sedaj nekaj ima. Torej, bogati kmetje bodo postali bogatejši, revni pa še revnejši. Seveda pa so se ob tem spraševali, ali Slovenija resnično potrebuje toliko kmetij. Slepko je prej bo spregovorila socialna diferenciacija. Resničen kmet naj bo samo kmet, kdor pa tega ne bo sposoben, mu bo morala družba pomagati ali mu najti kruh drugje. Vsi pa želimo, da bi bil kmetov kruh vse bolj bel!

Samo ljubezen do zemlje in tolažba, da bo nekdaj boljše, mladih kmečkih sinov ne bo zadržala doma. Gore popisanega papirja bo treba spremeniti v dejania. To pa bo storila samo družba, katere nečolocljivi del so kmetje. Zveza mladine je pripravljena pomagati.

J. Košnjek

SMUCARSKI KLUB TRIGLAV
bo priredil
v soboto, 6. marca, ob 10. uri
na KRVAVCU

v spomin na Igorja Janharja veleslalom

za člane in članice
z mednarodno udeležbo

Prehodni pokal najboljši ekipi bo podarilo glasilo
SZDL za Gorenjsko Glas